

Imod sædvane er TBU-afhandlingerne vedrørende denne ø-flora ikke gennemgået, da Peter Wind i forbindelse med udarbejdelsen af "Oversigt over Botaniske Lokalteter i Århus Amt" i forvejen nøje har gennemgået disse.

I modsætning til stort set alle tidligere ø-floraer har det også på udbredelseskortene fra TBU-undersøgelserne været umuligt at se, om markeringerne gælder Kalø Borgruin, Rønde, Kalø Landbrugsskole, Ringelmose Skov osv.

Under vore besøg på Kalø har vi i alt set 489 taxa, som i floralisten er angivet: 2012 ! og i et par tilfælde 2013 !

Naturligvis er der fundet arter før vore besøg på øen, arter, som vi ikke har set. Det drejer sig ikke om særligt mange. For almindelige arters vedkommende bl.a. Angelik og Svine-Mælde.

Øens lidenhed taget i betragtning, mener vi afgjort, at vi har været i alle "kroge".

LISTE OVER FORKORTELSER:

1864 (JL) = Johan Lange i 1864

1874 (ER) = ??

1881 (JC) = (J. Christ.) i 1881

1903 (FKR) = Frederik Kølpin Ravn i 1903

1924 (SK) = Sigfred Knudsen i 1924

1948 (KG) = Kai Gram i 1948

1957 (EBH) = Erik Bille Hansen i 1957

1957 (KB & ABK) = K. Bjørnekær & Axel B. Klinge i 1957

1966 (PV) = Peter Vestergaard i 1966

1967 (LH-N & JSJ) = Lauritz Holm-Nielsen & J.S. Jeppesen i 1967

1972 (HB) = Harald Bach i 1972

1976 (JCS) = Jens Christian Schou i 1976

1977 (LR & HV) = Lise Rastad & Helge Vedel i 1977

1978 (PFM) = Peter Friis Møller i 1978

1980 (JCS) = Jens Christian Schou i 1980

1980 (MWJ) = Marian Würtz Jensen i 1980

1981 (SS) = Svanhildur Svane i 1981

1982 (BL) = Bernt Løjtnant i 1982

1984 (R-L) = Lis Ravnsted-Larsen i 1984

1984 (HV & PW) = Helge Vedel & Peter Wind i 1984

1984/1985 (EB) = Erik Buchwald i 1984/85

1987 (HÆP) = Henrik Ærenlund Pedersen i 1987

1987 (BVP) = Bent Vestergaard Petersen i 1987

1988 (EWO) = Eiler Worsøe i 1988

1997-2005 (PW) = Peter Wind i 1997-2005

2002 (ÅA) = Aase Arbirk i 2002

Kær-Svinemælk (*Sonchus palustris*)

Denne mastodont blandt danske urter overgås kun af Kæmpe-Bjørneklo. På Kalø er den afbildet kun set helt i nordøst og mellem kampesten ved foden af sydskrænten, hvortil den velsagtens er kommet inden for de sidste få år.

2008 (PT) = Per Thomassen i 2008
 2008 (SN) = Stig Nielsen i 2008
 2009 (ALN) = Anni Lene Nielsen i 2009
 2007 (MH) = Morten D.D. Hansen i 2007
 2009 (AFM) = Axel Frederik Møller i 2009
 2009 (CF) = Casper Fællø i 2009
 2009 (MG) = Mats H.G. Gustafsson i 2009
 2009 (KC & CF) = Kevin Clausen & Casper Fællø i 2009
 2010 (PTP) = Per Taudal Poulsen i 2010
 2010 (KC) = Kevin Clausen i 2010
 2010 (PLJ) = Peter Lindberg Jannerup i 2010
 2010 (CF) = Casper Fællø i 2010
 2011 (LJG) = Lars Jørgen Grønberg i 2011
 2011 (A-GL) = Anne-Grethe Lentz i 2011
 2011 (GB) = Gunnar Birkelund i 2011
 2012 (PT) = Per Thomassen i 2012
 2013 (A-GL) = Anne-Grethe Lentz i 2013
 2013 (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL) = Vagn Alstrup, Lars Jørgen Grønberg, Agnete Juul, Jørn Winther Jørgensen & Anne-Grethe Lentz i 2013
 2013 (HØ) = Hans Øllgaard i 2013
 2013 (BO, LBK, EH & EW) = Bent Odgaard, Leo Bødker Kjeldsen, Erik Hammer & Erik Wessberg i 2013

Bidende Ranunkel (*Ranunculus acris* ssp. *acris*)

er en af de planter, der lyser op, når blomstringstiden for de allertidligste arter er omme, f.eks. Kabbelejen (*Caltha palustris* ssp. *palustris*). Bidende Ranunkel er almindelig i stort set hele landet, og det er den også overalt på Kalø, hvor der er vådt. Det gælder især rigkæret og de to damme. At Bidende Ranunkel "bider", siger sig selv. Hvor ofte passerer ikke en eng eller en græsmark, hvor der græsser kreaturer eller heste. Man nyder synet, for hele området er farvet gult af ranunklen; men dyrene æder den ikke. Det er ikke for ingenting, at den bærer navnet Bidende Ranunkel. Men æder de dem alligevel, skal der efter sigende ædes mange, inden dyrene bliver syge af stoffet anemonol, som findes i planten.

Rigkæret rummer mange arter, bl.a. "oceaner" af omtalte art; men den vokser også på det lave dige sammen med Fløjlsgræs (*Holcus lanatus*), Ager-Tidsel (*Cirsium arvense*), Alm. Hønsetarm (*Cerastium fontanum* ssp. *fontanum* var. *vulgare*), Alm. Kamgræs (*Cynosurus cristatus*) og Krybende Potentil (*Potentilla reptans*). Som tidligere nævnt kan en masseforekomst af arten være et tegn på gødskning.

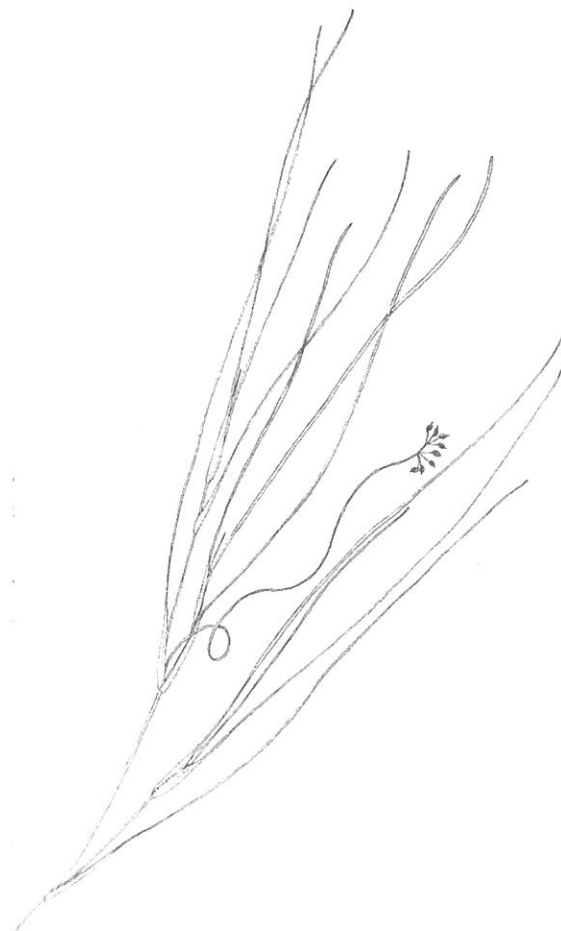
FLORALISTE FOR KALØ

- Achillea millefolium** (*Alm. Røllike*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997- 2002 (ÅA) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- **ptarmica** (*Nyse-Røllike*) - 2012 !
- Adoxa moschatellina** (*Desmerurt*) - 2012 !
- Aegopodium podagraria** (*Skvalderkål*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997- 2005 (PW)
- Agrimonia eupatoria** (*Alm. Agermåne*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 2011 (GB) - 2012!
- Agrostis capillaris** (*Alm. Hvene*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- **gigantea** (*Stortoppet Hvene*) - 1983 (EWe) - 2012 !
- **stolonifera** (*Krybhvene*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2009/2012 !
- Aira praecox** (*Tidlig Dværgbunke*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
- Ajuga reptans** (*Krybende Læbeløs*) - 2012 !
- Alcea rosea** (*Have-Stokrose*) - 1997-2005 (PW)
- Alisma plantago-lanceolata** (*Vejbred-Skeblad*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 2009/2012 !
- Alliaria petiolata** (*Løgkarse*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2009/2012 !

Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*).

Af egentlige vandplanter er der på Kalø kun fundet få, bl.a. Liden Andemad og Kors-Andemad. Der er tidligere fundet 2 arter af Vandaks, Græsbladet Vandaks (*Potamogeton gramineus*) og Svømmende Vandaks (*P. natans*), men dem er vi ikke stødt på under vore mange ture til øen i 2012.

Langstilket Havgræs har vi kun set i de små brakvandssøer ved østsiden af Kalø.

- Allium oleraceum** (*Vild Løg*) - (KW)? - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 2011 (GB) - 2012 !
- **scorodoprasum** (*Skov-Løg*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Angelica sylvestris** (*Angelik*) - 1977 (LR & HV) - 1984/85 (EB)
- Alnus glutinosa** (*Rød-El*) - 1984/1985 (EB) - 2012 !
- Alopecurus geniculatus** (*Knæbøjjet Rævehale*) - 1924 (SK) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
- **pratensis** (*Eng-Rævehale*) - 1977 (LR & HV) - 1984/85 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2009/2012 !
- Anchusa arvensis** (*Krumhals*) - 2012 !
- **officinalis** (*Læge-Oksetunge*) - 1978 (PFM) - 1983 (EWe) - 1984/85 (EB) - 2009 (KC & CF) - 2012 !
- Anemone nemorosa** (*Hvid Anemone*) - 2012 !
- Anthoxanthum odoratum** (*Vellugtende Gulaks*) - 2002 (ÅA) - 2012 !
- Anthriscus caucalis** (*Gærde-Kørvel*) - 1903 (FKR) - 1924 (SK) - 1976 (JCS) - 1977 (LR & HV) - 1978 (PFM) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- **sylvestris** (*Vild Kørvel*) - 1977 (LR & HV) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Arabis hirsuta** (*Stivhåret Kalkkarse*) - 1881 (JC)? - 1983 (EWe)
- Arctium lappa** (*Glat Burre*) - 1984 (HV & PW) - 1987 (HÆP) - 1988 (RMB) - 2009 (MG) - 2012 !
- **minus** (*Liden Burre*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **nemorosum ssp. nemorosum** - (*Skov-Burre*) - 1983 (EWe) - 2012 !

Kabbeleje-slægten er i dag opsplittet i **Kabbeleje** (*Caltha palustris* ssp. *palustris*) og **Krybende Kabbeleje** (*C. palustris* ssp. *radicans*). Kabbeleje er med undtagelse af Vestjylland almindelig i hele landet, mens Krybende Kabbeleje primært er i Nord- og Vestjylland samt i den vestlige del af Øst-Jylland. Derudover har den spredte voksesteder rundt om i Danmark (Flora Nordica, vol. 2, 2001).

På Kalø er der kun kabbelejer i rigkæret, hvor det på grund af de store blomster først og fremmest er den, der lyser op i det tidlige forår. Kun Eng- og Sumpkarse (*Cardamine pratensis* ssp. *pratensis* & *C. pratensis* ssp. *dentata*) er på det tidspunkt også i blomst. Naturligvis er der i rigkæret Toradet Star i hobevis samt mange Festgræs og Blågrå Siv.

- Arctium pubens** (*Gul Burre* = **A. lappa** x **A. minus**) - 1983 (EWe) - 2012 !
- **tomentosum** (*Filtet Burre*) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB)
- Arenaria leptoclados** (*Spæd Markarve*) - 2012 !
- **serpyllifolia** ssp. **serpyllifolia** (*Alm. Markarve*) - 1983 (EWe) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW)
- Argentina anserina** (*Gåse-Potentil*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
- - **var. tenella** (spæd form af *Gåse-Potentil*) - 1874 (ER)? - 1965 (TBU) - 2012 ?
- Armeria maritima** s. lat. (*Engelskgræs*) - 1949 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (LR-L) - 1987 (BVP) - 1988 (EWO) - 2002 (ÅA)
- - ssp. **maritima** (*Strand-Engelskgræs*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - - ssp. - f. **alba** (Hvidblomstret form af *Strand-Engelskgræs*) - 2012 !
- Artemisia campestris** (*Mark-Bynke*) - 2012 !
- **vulgaris** (*Grå Bynke*) - 1984/1985 (EB) - 2012 !
- Asperugo procumbens** (*River*) - 1903 (FKR) - 1924 (SK) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Aster tripolium** (*Strand-Asters*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 2011 (GB) - 2012 !
- Astragalus danicus** (*Dansk Astragal*) - 1966 (PV) - 1988 (EWO)
- **glycyphyllus** (*Sød Astragal*) - 2012 !
- Athyrium filix-femina** (*Fjerbregne*) - 1977 (LR & HV)
- Atriplex calotheca** (*Skønbægret Mælde*) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1988 (EWO) - 2012 !
- **glabriuscula** (*Tykbladet Mælde*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Strand-Malurt (*Seriphidium maritimum*)

er der ikke "store mængder" af på Kalø, den er blot hist og her, bl.a. lidt atypisk på den øverste, sandede del af stranden på østkysten, der, hvor selve Kalø begynder. Her vokser den bl.a. sammen med Sandkryb (*Glaux maritima*), Strand-Vejbred (*Plantago maritima*), Kruset Skræppe (*Rumex crispus*) og Rød-Svingel (*Festuca rubra* ssp. *rubra*).

På sydkysten har der i 2012 været mange skred, velsagtes pga. megen nedbør. Her står der mellem store sten ved foden af skrænten en hel del af malurt'en i følgeskab med Gåse-Potentil (*Argentina anserina*), Strand-Kamille (*Tripleurospermum maritimum*), Harril (*Juncus gerardi*) og Ager-Svinemælk (*Sonchus arvensis*). I umiddelbar nærhed af stedet vokser et enkelt eksemplar af Skønbægret Mælde (*Atriplex calotheca*) samt få Rynket Rose (*Rosa rugosa*) og Kær-Svinemælk (*Sonchus palustris*).

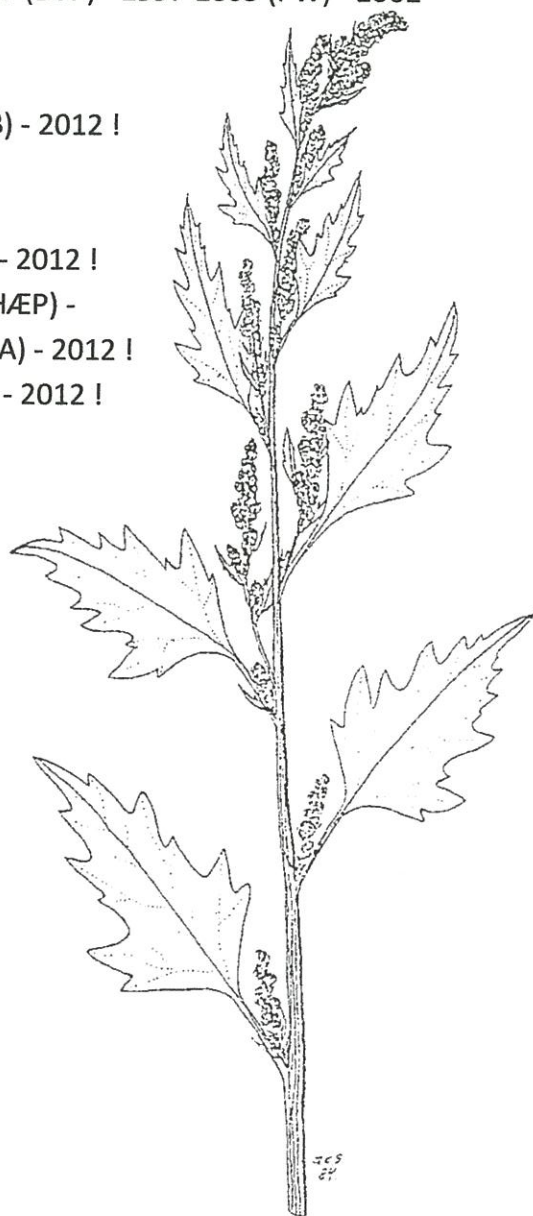

- Atriplex littoralis** (*Strand-Mælde*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1988 (EWo) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2012 !
- **longipes** ssp. **longipes** (*Stilk-Mælde*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **patula** (*Svine-Mælde*) - 1948 (KG)
 - **pedunculata** (*Stilket Kilebæger*) - 1980 (JCS) - 1983 (EWe) - 1987? (HÆP) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWo) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **prostrata** (*Spyd-Mælde*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1988 (EWo) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
 - sp. (*Mælde sp.*) - 1984/1985 (EB)
- Althaea rosea** (*Have-Stokrose*) - 1997-2005 (PW)
- Avenula pratensis** (*Eng-Havre*) - 2012 !
- **pubescens** (*Dunet Havre*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Ballota nigra** (*Rød Tandbæger*) - 1903 (FKR) - 1978 (PFM) - 1984 (HV & PW) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Bellis perennis** (*Tusindfryd*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
- Berula erecta** (*Sideskærm*) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
- Beta vulgaris** ssp. **maritima** (*Strand-Bede*) - 2009 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
- Betula pendula** (*Vorte-Birk*) - 2012 !
- Bidens cernua** (*Nikkende Brøndsel*) - 1948 (KG) - 2012 !
- **tripartita** (*Fliget Brøndsel*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Blysmus compressus** (*Fladtrykt Kogleaks*) - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 2002 (ÅA) - 2012 !
- **rufus** (*Rødbrun Kogleaks*) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2012 !

Rød Gåsefod (*Chenopodium rubrum*)

Der står godt nok i såvel Flora Nordica som i Dansk Feltflora, at Rød Gåsefod er almindelig på Øerne i Øst-Danmark, i Østjylland hist og her. I de ca. 40 AFD-ruder, EW har haft i Østjylland, er der kun fundet Rød Gåsefod i de 5 trods det faktum, at de fleste af ruderne har haft strandenge, rørsumpe og/eller ruderater, biotoper, som er de primære voksesteder for Rød Gåsefod.

På Kalø har vi i 2012 set arten 2 steder. Flest var der i den aller vestligste del af rigkæret, ganske få meter fra skovbrynet. Dens andet voksested var den knoldede bred ved den nordlige dam, her i selskab med bl.a. Kær-Dueurt (*Epilobium palustre*), Tyndskulpet Brøndkarse (*Nasturtium microphyllum*) og Billebo Klaseskærm (*Oenanthe aquatica*).

- Briza media** (*Alm. Hjertegræs* - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 2012 !
- Bromus erectus** (*Oporet Hejre*) - 1997-2005 (PW) - 2009 (!)
- **hordeaceus ssp. hordeaceus** (*Blød Hejre*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
 - **ssp. thominii** (*Liggende Hejre*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **sterilis** (*Gold Hejre*) - 2012 !
- Bupleurum tenuissimum** (*Smalbladet Hareøre*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW)
- Cakile maritima ssp. baltica** (*Østersø-Strandsennep*) - 1948 (KH) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 2011 (GB) - 2012 !
- Calluna vulgaris** (*Hedelyng*) - 1997-2005 (PW)
- Caltha palustris ssp. palustris** (*Kabbeleje*) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Calystegia sepium** (*Gærde-Snerle*) - 2012 !
- Campanula rotundifolia** (*Liden Klokke*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Capsella bursa-pastoris** (*Hyrdetaske*) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Cardamine hirsuta** (*Roset-Springklap*) - 2012 !
- **pratensis ssp. dentata** (*Sumpkarse*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **ssp. pratensis** (*Engkarse*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 2012 !
- Carex caryophyllea** (*Vår-Star*) - 1983 (EWe)
- **distans** (*Fjernakset Star*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2010 (PLJ) - 2012 !
 - **disticha** (*Toradet Star*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
 - **elata** (*Stiv Star*) - 2012 !
 - **flacca** (*Blågrøn Star*) - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **guestphalica** (*Mellembrodt Star*) - 1903 (FKR) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **hirta** (*Håret Star*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **nigra** (*Alm. Star*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
 - **var. recta** (*Knold-Star*) - 2012 !
 - **otrubae** (*Sylt-Star*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **ovalis** (*Hare-Star*) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **pairaei** (*Pigget Star*) - 1983 (EWe) - 2012 !
 - **panicea** (*Hirse-Star*) - 2012 !
 - **pseudocyperus** (*Knippe-Star*) - 1948 (KG) - 1976 (JCS) - 1980 (JCS) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **spicata** (*Spidskapslet Star*) - 1977 (LR & HV) - 1984/1985 (EB) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
 - **vesicaria** (*Blære-Star*) - 1980 (JCS) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2000 (PW) - 2012 !
- Carlina vulgaris** (*Alm. Bakketidsel*) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 2012 !

- Centaurea jacea** (*Alm. Knopurt*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 - (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Centaureum littorale** var. **littorale** (*Strand-Tusindgylden*) - 1997-2005 (PW)
- **pulchellum** (*Liden Tusindgylden*) - 1997-2005 (PW) - 2010 (PLJ) - 2012 !
- Cerastium semidecandrum** (*Femhannet Hønsetarm*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **fontanum** ssp. **fontanum** var. **vulgare** (*Alm. Hønsetarm*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Ceratophyllum demersum** (*Tornet Hornblad*) - 1924 (SK)
- Chaerophyllum temulum** (*Hulsvøb*) - 1977 (LR & HV) - 1978 (PFH) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
- Chenopodium album** (*Hvidmelet Gåsefod*) - 2012 !
- **bonus-henricus** (*Stolthenriks Gåsefod*) - 1997-2005 (PW)
 - **glaucum** (*Blågrøn Gåsefod*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **rubrum** (*Rød Gåsefod*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Cirsium arvense** (*Ager-Tidse*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
- **palustre** (*Kær-Tidse*) - 1977 (LR & HV) - 1984/1985 (EB) - 1987(BVP) - 2012 !
 - **vulgare** (*Horse-Tidse*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2002 ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
- Cochlearia danica** (*Dansk Kokleare*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997 (PW) - 2012 !
- **officinalis** (*Læge-Kokleare*) - 1983 (EWe) - 1988 (!) - 2012 !
- Conium maculatum** (*Skarntyde*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2009 (MG) - 2011 (GB) - 2012 !
- Convolvulus arvensis** (*Ager-Snerle*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Conyza canadensis** (*Canadisk Bakkestjerne*) - 2012 !
- Cotoneaster horizontalis** (*Vandret og Lodret*) - 1982 (BL) - 1983 (EWe)

Hare-Kløver (*Trifolium arvense*)

Der er i alt fundet 9 kløver-arter på Kalø, mest af Hvid-Kløver (*T. repens*), Jordbær-Kløver (*T. fragiferum*) og den afbildede, færrest af Stribet Kløver (*T. striatum*) og Alsike-Kløver (*T. hybridum* ssp. *hybridum*)

Nælde-Silke (*Cuscuta europaea*)

er absolut en art, man sjældent ser, med mindre man opsøger en lokalitet, hvorfra den i forvejen er kendt. I Dansk Feltflora (1981) står, at den er hist og her på Øerne, inkl. Bornholm, sj. i Jylland og meget sj. i øvrige Danmark". Ifølge "Fugle og Natur" er arten i 2011 set 13 forskellige steder, som med undtagelse af ét sted, alle er på Sjælland, bl.a. Suserup, Korsø, Lynge, Jægerspris og Sjællands Odde. Undtagelsen er et fund fra Ny Æbelnæs på Møn.

I Jylland er den – som ovenfor nævnt – sjælden, og vi har i årenes løb kun set den tre steder: Ved Dråby Kirke på Mols, hvor vi så den ca. 1985. Siden er den dér blevet set af Thomas Brandt-Pedersen (†). Vi har desuden set den ved det forlængst nedlagte Gudenåbad i Randers, 1. gang i begyndelsen af 1990'erne, herfra forsvundet ca. år 2000.

På den aktuelle ø så vi den 1. gang midt i 1990'erne, og den er set så sent som i 2011 af Jens Chr. Schou. Trods energisk eftersøgning i 2012 er det ikke lykkedes os at genfinde den. Hvad årsagen er, får stå hen i det uvisse.

Ifølge **Gejrfuglen**, tidsskrift for Østjysk Biologisk Forening, er Nælde-Silke fundet 3 steder, alle ikke særligt langt fra Kalø: Strandkær nær Ebeltoft, Klemstrup Krat nær Ryomgård og midt i 1970'erne Rønde Gyde, vejen der fra Rønde fører til P-pladsen til Kalø (Bent Vestergaard Petersen in litt.). Desuden har han set den i Bramdrupdam ved Kolding, sidst i 2007.

Arten er en helsnylter, der skaffer sig næring fra sin værtsplante, oftest fra Stor Nælde (*Urtica dioica*). I **Flora Europaea** vol. 3 (1972) omtales andre værtsplanter, bl.a. Humle, hvilket ikke er overraskende, da de jo er i samme familie.

Rostrups Flora (1943) nævner Bynke (*Artemisia* sp.) og Bukketorn (*Lycium barbarum*). **Raunkjær** (cccc) går et skridt videre og omtaler desuden Snerre (*Galium* sp.), Kløver (*Trifolium* sp.), Pil (*Salix* sp.) og bruger hyppighedsbetegnelsen: T. alm., især på Øerne.

Vi har, efter at have kontaktet adskillige andre botanikere, fået interessante oplysninger om arten. Fra **Finn Skovgaard**: Talrig flere steder i Utterslev Mose, især omkring Midtmosen og langs Hillerød-Motorvejen. Fra **Niels Favrholdt**: Som sædvanlig talrig fra Tryggevælde Å's udløb og op mod Køge snyltende på, naturligvis, Stor Nælde, men især på Rejnfan. Andre værtsplanter var Skarntyde, Skvalderkål, Grønblomstret Bjørneklo, Strand-Kvan og Kæmpe-Bjørneklo, alt fra 2012. Han nævner endvidere, at 2011 var et større "Silkeår" end 2012.

Lyng-Silke (*Cuscuta epithymum* ssp. *epithymum*)

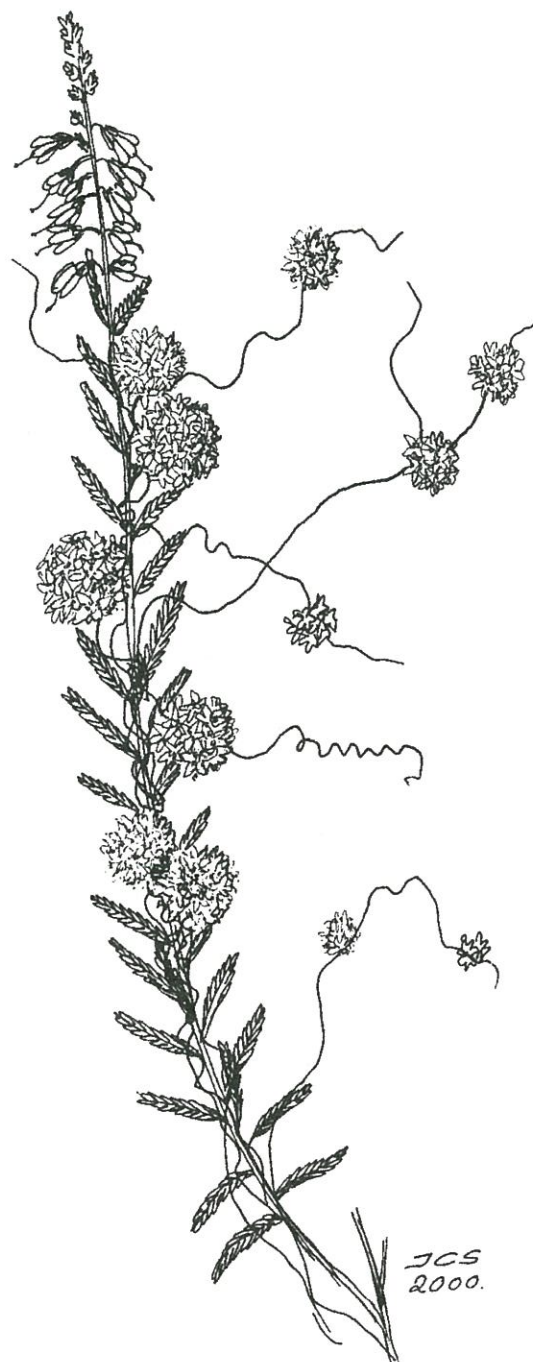
er ikke fundet på Kalø; men vi synes, det er relevant at omtale alle Silkearter, der er fundet i Danmark, i denne ø-flora.

Vi har to hjemmehørende arter af Silke. Nælde-Silke (*C. europaea*), som er omtalt på forrige side, er langt den almindeligste. Medens de fleste fund af den er gjort på Sjælland, er **Lyng-Silke**'s udbredelse stort set ligeligt fordelt på Øst- og Vest-Danmark. I Hulten's "Atlas över Växternes Utbredning i Norden" (2. omarbejdede udgave, 1971) var der på det tidspunkt gjort godt 30 fund i Jylland og stort set det samme på Øerne.

I dag er der ingen tvivl om, at Lyng-Silke's status er endnu mere "jammerlig" end tidligere – al den stund, at hedearealerne inden for de sidste ca. 50 år er reduceret betragteligt – fra knap 2000 km² i 1950 og til ca. 1000 km² i år 2000.. Denne landskabs-vandalisme er lykkeligvis et overstået kapitel. I afhandlingen vedr. Cuscutaceernes Udbredelse i Danmark (Bot. Tids. 59) nævnes, at Lyng-Silke især på heder snylter på Hedelyng (*Calluna vulgaris*), Revling (*Empetrum nigrum*) og Visser (*Genista* sp.), på tørre strandoverdrev desuden på Gul Snerre (*Galium verum* ssp. *verum*), Bredbladet Timian (*Thymus pulegioides*) og Alm. Knopurt (*Centaurea jacea*). Nævnt bliver også specifikke områder i det N-lige Jylland, bl.a. Salling, Livø og Fur. På Færker Hede på Fur har vi adskillige gange besøgt stedet, hvor den har vokset i mange år, et svagt vognspor gennem et hedestykke nær Skamols fabrik på Færker Hede. Vi så den i 2010, men i 2011 var det trods omhyggelig eftersøgning ikke muligt at genfinde den.

Blandt de steder, hvor **Lyng-Silke** inden for de sidste par år er set, er Vejro i Smålandsfarvandet, fundet som ny på øen i 1995, genfundet i såvel 2009 som 2010. Meget overraskende har 2012 efter alt at dømme været et fantastisk år for Lyng-Silke. På Fugle og Naturs database har 6 personer indrapporteret den fra 6 forskellige steder, alle beliggende i den SV-lige del af Sønderjylland og for de fems vedkommende nær Oksbøl: Grærup Langsø, Barnsø, Oksbøl, Klynækær og Hjerting, og som 6. sted: Ålbæk Stampemølle vest for Tønder. Finn Skovgaard (in litt. 2012) har desuden oplyst, at den på Rønmø har flere voksesteder.

Udover de to danske arter er der i Danmark fundet **Kløver-Silke** (*C. epithymum* ssp. *trifolii*). Det 1. fund er fra Østedgård ved Fredericia ca. 1839 (Lange 1896); men så går det stærkt – så stærkt, at den allerede i 1859 var kendt fra alle landsdele. Lange & Mortensen (1884) skriver bl.a., at...den visse Steder har været en sand Plage...I den tidl. nævnte afhandling skriver Anfred Pedersen, at den så vidt vides ikke er set siden den tid. Men det er den nu, for i Falsters Flora 7:90, 1989, oplyses det, at den i 1983 blev fundet på en Lucernemark ved Voldstedgård nær Skjørringe Gods, og samme år er den via Statsfrøkontrollen indleveret til Botanisk Museum, fundet i lucernemarken ved Byskov og Brændte Ege, begge på Falster. Det formodes, at de stammer fra samme sending lucernefrø (Henrik Ærenlund Pedersen in litt. 2012).

Crambe maritima (*Strandkål*) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Crataegus laevigata (*Alm. Hvidtjørn*, incl. *Rødtjørn*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **monogyna** (*Engriflet Hvidtjørn*) - 1984/1985 (EB) - 1987 (HÆP) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Crepis tectorum (*Tag-Høgeskæg*) - 2012 !

Cuscuta europaea (*Nælde-Silke*) - 1983 (EWe) - 1984 (JCS) - 1987 (HÆP) - 1997 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2011 (JCS)

Cynoglossum officinale (*Hundetunge*) - 1903 (FKR) - 1924 (SK) – 1965 (TBU) - 1977 (LR & HV) - 1978 (PFM) - 1980 (JCS) - 1984 (HV & PW) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 (PT) - !

Cynosurus cristatus (*Alm. Kamgræs*) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

Dactylis glomerata (*Alm. Hundegræs*) - 1977 (LR & HV) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !

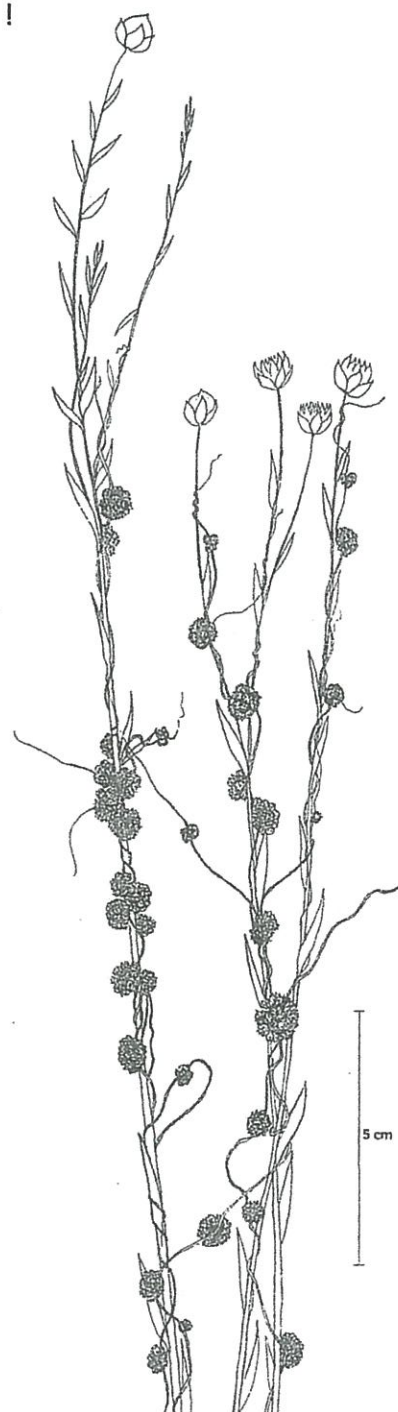
Dactylorhiza majalis (*Maj-Gøgeurt*) - 2012 !

Hør-Silke (*C. epilinum*) blev her i landet – i lighed med Kløver-Silke – for mangfoldige år siden hyppigt set i kulturmarker, indslæbt med frø fra udlandet (Henrik Ærenlund Pedersen in litt. 2012).

Første fund er fra 1837 og det sidst rapporterede fund er fra 1917 (Løjtnant & Worsøe 1977). **Det er Hør-Silke, der er afbildet.**

Gulstænglet Silke (*C. campestris*) blev fundet 1. gang i 1924. Til op i 1970'erne blev den kun set 3 steder; men i de seneste godt 30 år er dens tilstedeværelse nærmest eksploderet, specielt på depotpladser for rensningsanlæggenes sandfang. På følgende 4 københavnske depoter er den fundet: Damhusåen 1980-nu, Lynetten 1981-nu, Spildevandscenter Avedøre 1979-nu og AV-Miljø 2004-nu. På disse pladser er den set parasiterende på Tomat (*Solanum lycopersicon*), Pileurt (*Polygonum* sp./*Persicaria* sp.), Bynke (*Artemisia* sp.) og Karse (*Lepidium* sp.). Derudover blev den i 1999 fundet på baneterræn på Århus Havn (Finn Skovgaard in litt. 2012) og endelig blev den i 2008 fundet ved et rensningsanlæg ved Krstrup Engvej i Randers. Finn Skovgaard gør opmærksom på, at Gulstænglet Silke ofte fejlbestemmes til *C. scandens* eller *C. australis*, hvorfor der ligger belæg af de to sidstnævnte, som givetvis vil blive ombestemt til *C. campestris*.

Humle-Silke/Pile-Silke (*C. lupuliformis*) er så vidt vides kun set en gang i Danmark. I 1997 blev der i en planteskole i Swebølle nær Holbæk fundet den aktuelle art snyltende på Mahonia aquifolia (Finn Skovgaard in litt. 2012). Han oplyser også, at den *Cuscuta planiflora*, man antog for at snylte på en Chrysanthemum i Danmark, er slettet, da det viste sig, at potteplanten var købt på Tenerife og hjemtaget derfra.

Datura stramonium var. **tatula** (*Violet Pigæble*) - 2008 (PT) - 2012 !

Deschampsia caespitosa (*Mose-Bunke*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Digitalis purpurea (*Fingerbøl*) - 2012 !

Dipsacus fullonum (*Gærde-Kartebolle*) - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2009 (MG) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 (PF) - 2012!

Eleocharis palustris ssp. **vulgaris** (*Alm. Sumpstrå*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **uniglumis** (*Enskæillet Sumpstrå*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF)

Elytrigia juncea (*Strand-Kvik*) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

- **juncea** x **repens** (*Hybrid-Kvik*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **repens** ssp. **repens** (*Alm. Kvik*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 2012 !
- - **var. aristatum** (stakket form af **Elytrigia repens** ssp. **repens**) - 1983 (EWe)

Epilobium adenocaulon (*Kirtel-Dueurt*) - 2012 !

- **angustifolium** (*Gederams*) - 2012 !
- **hirsutum** (*Lådden Dueurt*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 2011 (GB) - 2012 !
- **montanum** (*Glat Dueurt*) - 2012 !
- **obscurum** (*Ris-Dueurt*) - 2012 !
- **palustre** (*Kær-Dueurt*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 2012 !
- **parviflorum** (*Dunet Dueurt*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- **tetragonum** (*Kantet Dueurt*) - 2012 !

Equisetum arvense (*Ager-Padderok*) - 2012 !

- **palustre** (*Kær-Padderok*) - 2012 !

Eriophorum angustifolium (*Smalbladet Kæruld*) - 2012 !

Erophila verna (*Vår-Gæslingeblomst*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Euonymus europaeus (*Benved*) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Eupatorium cannabinum (*Hjortetrøst*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Fallopia convolvulus (*Snerle-Pileurt*) - 2012 !

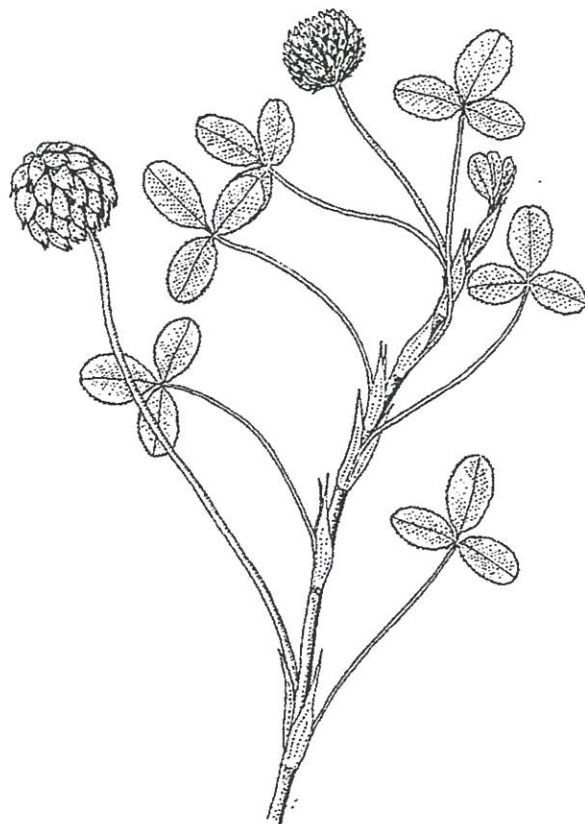
Festuca arundinacea (*Strand-Svingel*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (HÆP) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **gigantea** (*Kæmpe-Svingel*) - 1983 (EWe)
- **ovina** (*Fåre-Svingel*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- **pratensis** (*Eng-Svingel*) - 2011 (GB) - 2012 !
- **rubra** ssp. **multiflora** (*Mangeblomstret Hejre*) - 1997-2005 (PW)
- - ssp. **pruinosa** (*Blågrøn Svingel*) - 2012 !

- Festuca rubra ssp. rubra** (*Rød Svingel*) - 1977 (LR & HV) - 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1988 (EWO) - 1997-2002 (ÅA) - 2005 (PW) - 2012 !
- Filago arvensis** (*Ager-Museurt*) - 2012 !
- **vulgaris** (*Kugle-Museurt*) - 2012 !
- Filipendula ulmaria** (*Alm. Mjødurt*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Fragaria vesca** (*Skov-Jordbær*) - 2012 !
- **viridis** (*Bakke-Jordbær*) - 2012 !
- Fraxinus excelsior** (*Ask*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 2012 !
- Fumaria officinalis** (*Læge-Jodrøg*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Gagea lutea** (*Alm. Guldstjerne*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **pratensis** (*Eng-Guldstjerne*) - 1978 (PW) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **spathacea** (*Hylster-Guldstjerne*) - 2012 !
- Galeopsis bifida** (*Skov-Hanekro*) - 2012 !
- **sp.** (*Hanekro sp.*) - 1984 (HV & PW)
 - **tetrahit** (*Alm. Hanekro*) - 1977 (LR & HV)
- Galium aparine** (*Burre-Snerre*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/85 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **mollugo** (*Hvid Snerre*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Jordbær-Kløver (*Trifolium fragiferum*)

er stærkt knyttet til strandenge og findes derfor næsten udelukkende på sådanne, men den kan en sjælden gang findes på indlandslokaliteter. Fra følgende TBU-distrikter er den ikke kendt: 18-20, 26, 49 og 51. På Kalø vokser arten med de blegrøde blomster på strandengene vest og nord for Grevens Holm samt øst for dæmningen. Her græsser kreaturerne vegetationen kraftigt ned, hvilket er med til at markere Jordbær-Kløver meget tydeligt på voksestederne. På de nævnte strandenge vokser den sammen med de to Star-arter: Sylt-Star (*Carex otrubae*) og Fjernakset Star (*C. distans*) samt Harril (*Juncus gerardi*), Rød Svingel (*Festuca rubra* ssp. *rubra*) og de to sjældne strandengsarter, Stillet Kilebæger (*Atriplex pedunculata*) og Spidshale (*Parapholis strigosa*). Sidstnævnte er dog kun set på strandengen øst for dæmningen. Jordbær-Kløver er lettest at identificere, når den står med sit opblæste bæger.

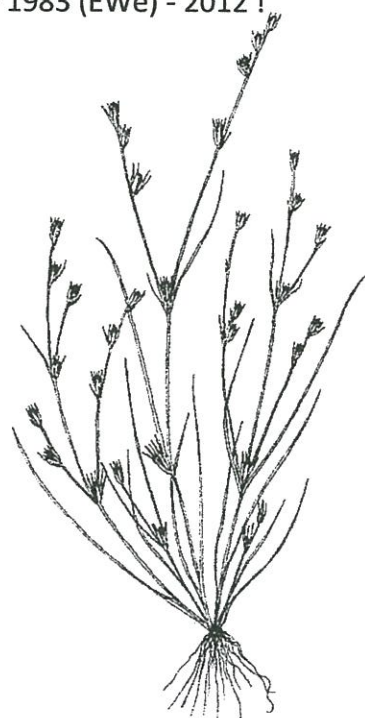

- Galium palustre** ssp. **elongatum** (*Vand-Snerre*) - 1983 (EWe)
- - ssp. **palustre** (*Kær-Snerre*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - x **pomericanum** (*Bleggul Snerre*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **uliginosum** (*Sump-Snerre*) - 2012 !
 - **verum** ssp. **verum** (*Gul Snerre*) - 1977 (LR & HV) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
- Geranium pusillum** (*Liden Storkenæb*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **molle** (*Blød Storkenæb*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **robertianum** (*Stinkende Storkenæb*) - 2012 !
 - **sanguineum** (*Blodrød Storkenæb*) - 2002 (ÅA)
- Geum rivale** (*Eng-Nellikerod*) - 2009 (KC & KF) - 2012 !
- **urbanum** (*Feber-Nellikerod*) - 1977 (LR & HV) - 2012 !
- Glaux maritima** (*Sandkryb*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
- Glechoma hederacea** (*Korsknap*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Glyceria declinata** (*Tandet Sødgræs*) - 2012 !
- **fluitans** (*Manna-Sødgræs*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **maxima** (*Høj Sødgræs*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **plicata** (*Butblomstret Sødgræs*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Gnaphalium uliginosum** (*Sump-Evighedsblomst*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Hedera helix** (*Alm. Vedbend*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Helictotrichon pratense?** (*Eng-Havre*) - 2012 !
- **pubescens** (*Dunet Havre*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Heracleum sphondylium** ssp. **sphondylium** (*Alm. Bjørneklo*) - 1977 (LR & HV) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 2012 !
- - ssp. **sibiricum** (*Grønblomstret Bjørneklo*) - 1983 (EWe) - 2012 !

Tudse-Siv (*Juncus bufonius*)

er et af vore mindste Siv, er rigt forgrenet og er ikke kræsen med voksested. Det kan være søbredder, vandlidende marker, grøfter, vejkanter osv., blot bunden ikke er for tør.

På Kalø findes den et pænt antal steder, men ingen af stederne findes den i et større antal. Et af dens voksesteder på øen er på en relativ tør, noget knoldet strandeng syd for rigkæret, hvor den vokser i selskab med bl.a. Fjernakset Star (*Carex distans*), Kryb-Hvene (*Agrostis stolonifera*), Rød-Svingel (*Festuca rubra* ssp. *rubra*), Jordbærkløver (*Trifolium fragiferum*), Vingefrøet Hindeknæ (*Spergularia media*) og Harril (*Juncus gerardi*).

Hierochloe odorata (*Festgræs*) - 2012 !

Holcus lanatus (*Fløjlsgræs*) - 1987 (BVP)- 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Honckenya peploides (*Strandarve*) - 1977 (LR & HV) – 1984 (HV & PW) – 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

Humulus lupulus (*Humle*) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB)

Hydrocotyle vulgaris (*Vandnavle*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Hyoscyamus niger (*Bulmeurt*) - 1924 (SK) - 1978 (PFM) - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) – 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2011 (GN) - 2012 !

Hypericum hirsutum (*Lådden Perikon*) - 2012 !

- **perforatum** (*Prikbladet Perikon*) - 1983 (EWe) - 1987 (BVP) - 2012 !

Hypochoeris radicata (*Alm. Kongepen*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012- (!)

Inula britannica (*Soløje-Alant*) - 1972: strandeng ved Kalø (HB) - 1988: Strandeng (EWO)

Juncus articulatus (*Glanskapslet Siv*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !

- **bufonius** (*Tudse-Siv*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **bulbosus** (*Liden Siv*) - 2012 !
- **compressus** (*Fladstrået Siv*) - 2012 !
- **conglomeratus** (*Knop Siv*) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
- **effusus** (*Lyse-Siv*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) – 2011 (GB) - 2012 !
- **filiformis** (*Tråd-Siv*) - 2012 !
- **gerardi** (*Harril*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2010 (PLJ) - 2012 !
- **inflexus** (*Blågrå Siv*) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Knautia arvensis (*Blåhat*) - 2011 (GB) - 2012 !

Lactuca serriola (*Tornet Salat*) - 2012 !

Lamium album (*Døvnælde*) - 1983 (EWe) - 2012 !

- **purpureum** (*Rød Tvetand*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Lapsana communis (*Haremad*) - 2012 !

Lathyrus latifolius ssp. latifolius (*Flerårig Ærteblomst*) - 1997-2005 (PW)

- **pratensis** (*Gul Fladbælg*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 2010 (CF) – 2012!

Lemna gibba (*Tyk Andemad*) - 1997-2005 (PW)

- **minor** (*Liden Andemad*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **trisulca** (*Kors-Andemad*) - 1948 (KG) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Leontodon autumnalis (*Høst-Borst*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Leonurus cardiaca (*Alm. Hjertes pand*) - 1903 (FKR) - 1924 (SK) - 1976 (JCS) - 1977 (LR & HV) - 1978 (PFM) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1997- 2005 (PW) - 2009 (MG) - 2011 (GB) - 2012 !

Leucanthemum vulgare (*Hvid Okseøje*) - 2012 !

Leymus arenarius (*Marehalm*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !

Linum catharticum (*Vild Hør*) - 1987 (HÆP) - 2012 !

Lithospermum officinalis (*Læge-Stenfrø*) - 1924 (SK) - 1948 (KG) - 1965 (TBU) - 1976 (JCS) - 1977 (LR & HV)

Lolium multiflorum (*Italiensk Rajgræs*) - 1983 (EWe)

- **perenne** (*Alm. Rajgræs*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !

Lotus corniculatus (*Alm. Kællingetand*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !

- **pedunculatus** (*Sump-Kællingetand*) - 2011 (GB) - 2012 !
- **tenuis** (*Smalbladet Kællingetand*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Lupinus polyphyllus (*Mangebladet Lupin*) - 2012 !

Luzula campestris (*Mark-Frytle*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Lychnis flos-cuculi (*Trævlekrone*) - 1977 (LR & HV) - 2011 (GB) - 2012 !

Lycium barbarum (*Bukketorn*) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

Lycopus europaeus (*Sværtevæld*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Lysimachia nummularia (*Pengebladet Fredløs*) - 2012 !

- **vulgaris** (*Alm. Fredløs*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Malus sylvestris (*Vild Æble*) - 1977 (LR & HV) - 1984/1985 (EB) - 2012 !

Malva neglecta (*Rundbladet Katost*) - 1997-2005 (PW)

- **sylvestris** (*Alm. Katost*) - 1977 (LR & HV) - 1978 (PFM) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

Marrubium vulgare (*Kransburre*) - 1903 (FKR) - 1924 (SK)

Matricaria discoidea (*Skive-Kamille*) - 1983 (EWe) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

Medicago falcata (*Segl-Sneglebælg*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **lupulina** (*Humle-Sneglebælg*) - 1983 (EWe) - 1987 (BVP) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !

Melilotus alba (*Hvid Stenkløver*) - 2012 !

- **altissima** (*Høj Stenkløver*) - 1948 (KG)

Mentha aquatica (*Vand-Mynte*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Moehringia trinervia (*Skovarve*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Mycelis muralis (*Skovsalat*) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB)

Myosotis arvensis (*Mark-Forglemmigej*) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !

- **discolor** (*Forskelligfarvet Forglemmigej*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **laxa ssp. caespitosa** (*Sump-Forglemmigej*) - 1948 (KG) - 2012 !
- **ramosissima** (*Bakke-Forglemmigej*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **scorpioides ssp. scorpioides** (*Eng-Forglemmigej*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- **stricta** (*Rank Forglemmigej*) - 2012 !
- **uliginosum** (*Sump-Forglemmigej*) - 1948 (KG) - 2012 !

Myosurus minimus (*Musehale*) - 2009 (KNF)

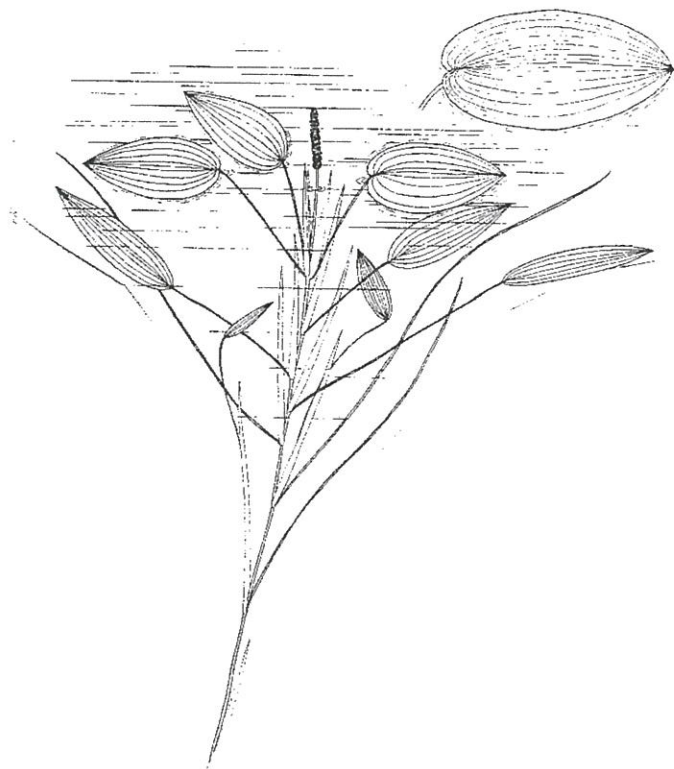
Nasturtium microphylla (*Tyndskulpet Brøndkarse*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- Nepeta cataria** (*Katteurt*) - 1969 (TBU) - 1976 (JCS) - 1978 (PFM) - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Oenanthe aquatica** (*Billebo-Klaseskærm*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **fistulosa** (*Vand-Klaseskærm*) - 2012 !
- Ononis repens** (*Mark-Krageklo*) - 1983 (EWe) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Papaver argemone** (*Kølle-Valmue*) - 1997-2005 (PW)
- **dubium** (*Gærde-Valmue*) - 2012 !
- Parapholis strigosa** (*Spidshale*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2007 (MH) - 2012 !
- Persicaria amphibia** (*Vand-Pileurt*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/85 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **lapathifolia** ssp. **pallida** (*Bleg Pileurt*) - 1984/1985 (EWe) - 2012 !
 - **maculosa** (*Fersken-Pileurt*) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB)
- Phalaris arundinacea** (*Rørgræs*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 2012 !
- Phleum pratense** ssp. **pratense** (*Eng-Rottehale*) - 1987 (BVP) - 2012 !
- ssp. **bertolonii** (*Knold-Rottehale*) - 1983 (EWe)
- Phragmites australis** (*Tagrør*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Pilosella officinarum** (*Håret Høgeurt*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Pimpinella saxifraga** (*Alm Pimpinelle*) - 2012 !
- Plantago coronopus** (*Fliget Vejbred*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2012 !
- **lanceolata** (*Lancet-Vejbred*) - 1983 (EWe) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **major** ssp. **intermedia** (*Ager-Vejbred*) - 2012 !

Svømmende Vandaks (*Potamogeton natans*)

er ikke set på Kalø af os. Vi har heller ikke set den anden Vandaks-art, Græsbladet Vandaks (*P. gramineus*).

Men der er selvfølgelig også andre arter, der under vore ekskursioner til øen har unddraget sig vores opmærksomhed. Det drejer sig ganske vist om forholdsvis få, bl.a. Musehale (*Myosurus minimus*), fundet i 2009, Høj Stenkløver (*Melilotus altissima*), fundet i 1948, Hindbær (*Rubus idaeus*), fundet i 1984/85, Tyk Andemad (*Lemna gibba*) og Have-Stokrose (*Althaea rosea*). De to sidstnævnte er kun fundet under Peter Winds ture i forbindelse med Atlas Flora Danica inventering i årene 1997-2005.

Plantago major ssp. **major** (*Glat Vejbred*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- ssp. **winteri** (*Eng-Vejbred*) - 2012 !
- **maritima** (*Strand-Vejbred*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
- **media** (*Dunet Vejbred*) - 1903 (FKR) - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2011 (BG) - 2012 !

Poa annua (*Enårig Rapgræs*) - 1983 (EWe) - 2012 !

- **compressa** (*Fladstrået Rapgræs*) - 1903 (FKR) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 2012 !
- **nemorosa** (*Lund-Rapgræs*) - 2012 !
- **pratensis** ssp. **pratensis** (*Eng-Rapgræs*) - 1977 (LR & HV) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 2002 (ÅA) - 2012 !
- ssp. **angustifolia** (*Smalbladet Rapgræs*) - 1997-2005 (PW)
- ssp. **irrigata** (*Blågrøn Rapgræs*) - 1983 (EWe) - 2012 !
- sp. (*Rapgræs* sp.) - 1984/1985 (EB)
- **trivialis** (*Alm. Rapgræs*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !

Polygonum aviculare ssp. **aequale** (*Liggende Pileurt*) - 2012 !

- ssp. **aviculare** (*Alm. Vej-Pileurt*) - 1983 (EWe) - 2012 !

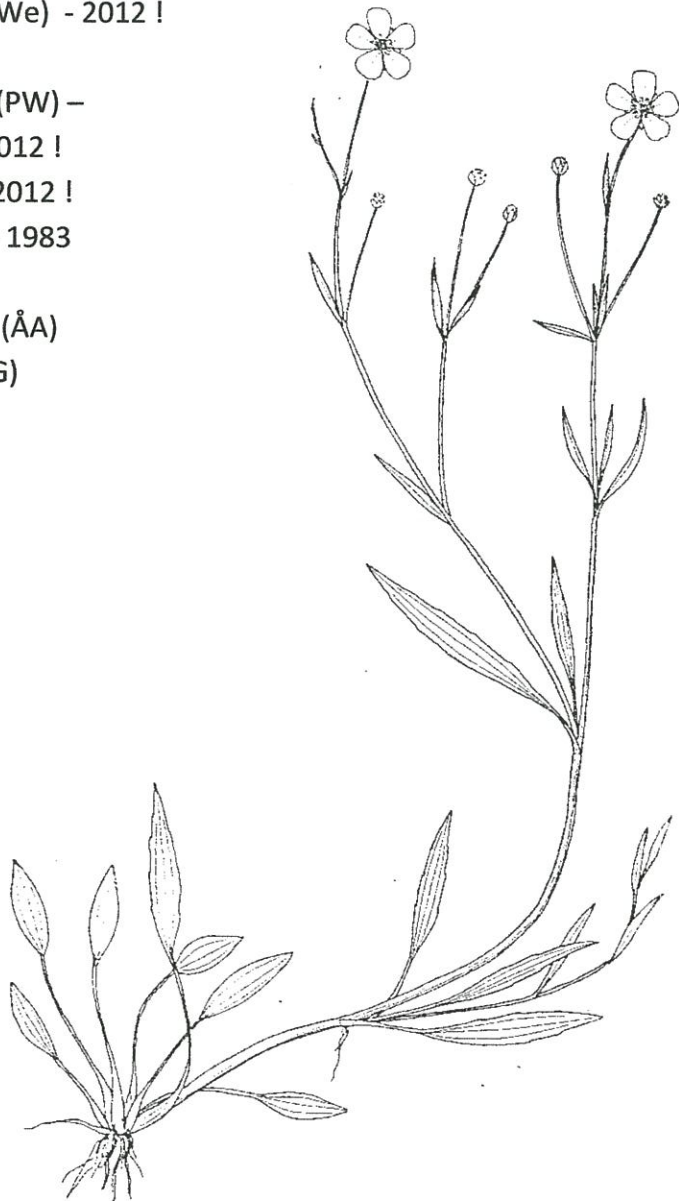
Potamogeton gramineus (*Græsbladet Vandaks*) - 2002 (ÅA)

- **natans** (*Svømmende Vandaks*) - 1948 (KG)

Kær-Ranunkel (*Ranunculus flammula*)

I mange ældre floraer er benyttet et andet dansk navn, Nedbøjet Ranunkel. Kær Ranunkel er det navn, der bør bruges, for den har, som Anfred Pedersen engang sagde, ikke noget at være ked af. Kær-Ranunkel er almindelig over hele landet, og den er fundet i alle botaniske distrikter.

På Kalø er der ikke meget af den, den nærmest glimrer ved sit fravær. Et af dens få voksesteder er i de små, ofte vandfyldte lavninger lige nord for borgen. Andre arter herfra er bl.a. Tykbladet Ærenpris (*Veronica beccabunga*) og Lancetbladet Ærenpris (*V. angallis-aquatica*), Sump-Snerre (*Myosotis uliginosus*), Alm. Sumpstrå (*Eleocharis palustris* ssp. *vulgare*), Sump-Forglemmigej (*Myosotis laxa* ssp. *caespitosa*) samt Sump-Fladstjerne (*Stellaria alsine*).

Potentilla argentea var. **demissa** (*Liden Sølv-Potentil*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- var. **incanescens** (*Høj Sølv-Potentil*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **palustris** (*Kragefod*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 2012 !
- **reptans** (*Krybende Potentil*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Primula veris (*Hulkravet Kodriver*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Prunella vulgaris (*Alm. Brunelle*) - 1983 (EWe) - 1987 (BVP) - 2012 !

Prunus avium (*Fugle-Kirsebær*) - 2012 !

- **domestica** ssp. **insititia** (*Kræge*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2013 !
- **spinosa** (*Slåen*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Rynket Rose (*Rosa rugosa*)

er en af vore mest invasive arter. Den breder sig desværre voldsomt i Danmark, specielt på tørre kystlokaliteter som f.eks. strandvolde, sandede strande og klitter, hvor den udkonkurrerer den naturlige plantevækst. Den er i sin tid indført til Danmark fra dens oprindelige udbredelsesområde i Japan, på Kurilerne, Kamtjatka, Sakhalin, det østlige Rusland, Den koreanske Halvø og det NØ-lige Kina.

Den er meget almindelig i hele landet, især i kystegnene. Tidligere har man plantet dem i bl.a. sommerhusområder, hvorfra de ofte via fugle er blevet spredt.

På Kalø udgør de pt. ingen trussel mod den naturlige plantevækst, men den har dog etableret sig med tre små populationer, dels langs dæmningen og to steder ved foden af sydskrænten. Inden den breder sig yderligere og bliver et problem, bør den snarest fjernes fuldstændigt.

- Puccinellia distans** (*Udspærret Annelgræs*) - 1983 (EWe) - 2012 !
- **maritima** (*Strand-Annelgræs*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2010 (CF) - 2012 !
 - **suecica** (*Slap Annelgræs*) - 2012 !
- Quercus robur** (*Stilk-Eg*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Ranunculus acris** (*Bidende Ranunkel*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- **aquaticus** var. **aquaticus** (*Alm. Vandranunkel*) - 1997-2005 (PW)
 - **baudotii** (*Strand-Vandranunkel*) - 2012 !
 - **bulbosus** (*Knold-Ranunkel*) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **ficaria** ssp. **ficaria** (*Alm. Vorterod*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **flammula** (*Kær-Ranunkel*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **peltatus** ssp. **peltatus** (*Storblomstret Vandranunkel*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **repens** (*Lav Ranunkel*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **scleratus** (*Tigger-Ranunkel*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
 - sp. (*Vandranunkel sp.*) - 1948 (KG)
- Reseda luteola** (*Farve-Reseda*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1997-2005 (PW) - 2009 (MG) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
- Rhamnus catharticus** (*Vrietorn*) - 1977 (LR & HV) - 2012 !
- Ribes** sp. (*Ribs sp.*) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB)
- Rorippa palustris** (*Kær-Guldkarse*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Rosa canina** ssp. **canina** (*Glat Hunde-Rose*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1987 (HÆP) - 2012 !
- ssp. **dumetorum** (*Håret Hunde-Rose*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW)
 - **dumalis** ssp. **dumalis**? (*Blågrøn Rose*) - 2002 (ÅA) - 2012 !
 - **rugosa** (*Rynket Rose*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Rubus armeniacus** (*Armenisk Brombær*, Sect. *Rubus*) - 2013 (BHN, EH & EW) !
- **caesius** (*Korbær*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **idaeus** (*Hindbær*) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB)
 - **pyramidalis** (*Pyramide-Brombær*, Sect. *Rubus*) - 2013 !
 - **radula** (*Rasperu Brombær*, Sect. *Rubus*) - 2012 !
 - sp. (*Brombær sp.*) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW)
- Rumex acetosa** (*Alm. Syre*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **acetosella** ssp. **acetosella** (*Alm. Rødknæ*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2012 !
 - ssp. **tenuifolius** (*Finbladet Rødknæ*) - 2012 !
 - **conglomeratus** (*Nøgle-Skræppe*) - 2012 !
 - **crispus** (*Kruset Skræppe*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **obtusifolius** (*Butbladet Skræppe*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW)

Rumex hydrolapathum (*Vand-Skræppe*) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1983 (EWe) - 1997- 2005 (PW) - 2009 (MG) - 2012 !

- **longifolius** (*By-Skræppe*) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

Ruppia cirrhosa (*Langstilket Havgræs*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Sagina maritima (*Strand-Firling*) - 1984 (HV & PW) 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **procumbens** (*Alm. Firling*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Salicornia dolichostachya ssp. **strictissima** (*Vade-Salturt*) - 2012 !

- **europaea** (*Alm. Salturt*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
- **sp.** (*Kveller sp.*) - 1977 (LR & HV) - 1980 (MWJ) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (HÆP) - 1988 (EWO)

Salix alba (*Hvidpil*) - 1984/1985 (EB) - 2012 !

- **cinerea** (*Grå-Pil*) - 1977 (LR & HV) - 1984/1985 (EB)

Salsola kali (*Alm. Sodaurt*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Sambucus nigra (*Alm. Hyld*) - 1977 (LR & HV) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997- 2005 (PW) - 2012!

Saxifraga granulata (*Kornet Stenbræk*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Schoenoplectus maritimus (*Strand-Kogleaks*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1988 (EWO) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

- **sylvaticus** (*Skov-Kogleaks*) - 2012 !
- **tabernaemontani** (*Blågrøn Kogleaks*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Scrophularia nodosa (*Knoldet Brunrod*) - 1977 (LR & HV)

Scutellaria galericulata (*Alm. Skjolddrager*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Sedum acre (*Bidende Stenurt*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997- 2005 (PW) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

Senecio jacobaeae (*Eng-Brandbæger*) - 1987 (BVP) - 2011 (GB) - 2012 !

- **vernalis** (*Vår-Brandbæger*) - 2012 !
- **vulgaris** (*Alm. Brandbæger*) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Seriphidium maritimum (*Strand-Malurt*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983(EWe) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWO) - 1997-2005 (PW) -2002 (ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !

Silene dioica (*Dag-Pragtstjerne*) - 1984/1985 (EB)

- **latifolia** ssp. **alba** (*Aften-Pragtstjerne*) - 2012 !
- **sp.** - 2002 (ÅA)

Sinapis arvensis var. **arvensis** (*Alm. Ager-Sennep*) - 2012 !

Sisymbrium officinale (*Rank Vejsennep*) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 2012 !

Sium latifolium (*Bredbladet Mærke*) - 1948 (KG)

Solanum dulcamara (*Bittersød Natskygge*) - 2012 !

Sonchus arvensis (*Ager-Svinemælk*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1984/1986 (EB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **asper** (*Ru Svinemælk*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !

- **oleraceus** (*Alm. Svinemælk*) - 2012 !

- **palustris** (*Kær-Svinemælk*) - 1948 (AP) - 1977 (LR & HV) - 1980 (JCS) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2009 (ALN) - 2010 (KC) - 2011 (GB) - 2012 (!) - 2013 (LIG)

Sparganium ramosum ssp. **ramosum** (*Grenet Pindsvineknop*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW)

- **erectum** ssp. **oocarpum** (*Kugle-Pindsvineknop*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Taraxacum euryphyllum

Mælkebøtte-arterne er inddelt i sektioner. Den største af disse er sektion Ruderalia (*Fandens Mælkebøtte*). Den mindste sektion er *Gråfrugtet Sand-Mælkebøtte* (Sect. Obliqua) med blot to "medlemmer" i Danmark. Den ene, *T. Obliquum*, er fundet på Kalø. I Danmark er der Mælkebøtter, der hører hjemme i 7 sektioner. Det er fornemt, at der på så lille et område, som Kalø jo er, er fundet 6 af disse. Mest talrig er som altid *Fandens Mælkebøtte* med 43 arter. Blandt disse er der nogle, som ikke findes på enhver ekskursion. Det drejer sig først og fremmest om *T. acutisectum*, *T. undulatifforme* og *T. undulatum*.

På sandede/magre og kystnære områder er arter af *Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte* (Sect. Erythrosperma) stort set altid repræsenteret. Det er også tilfældet på Kalø med 6 arter; blandt disse en ikke helt almindelig art, *T. frondornatum*.

Sektionen Plettet Mælkebøtte (Sect. Naevosa) har 3 arter på Kalø: *T. euryphyllum*, *T. gelertii* og *T. cimbri-cum*. Især den sidstnævnte skaber altid glæde, når den findes. Den er nordlig, og Kalø ligger ikke særligt langt fra dens sydgrænse.

Den sidste af sektionerne er *Krogfliget Mælkebøtte* (Sect. Hamata) med 4 arter: *T. fusciflorum*, *T. hamatum*, *T. subhamatum* og *T. hamatifforme*, som alle er almindelige.

Spergularia media (*Vingefrøet Hindeknæ*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) – 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) – 1984/1985 (EB) – 1987 (HÆP) 1988 (EWO) - 2011 (GB) - 2012!

- **salina** (*Kødet Hindeknæ*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984 (EB) - 1988 (EWO) - 2011 (GB) - 2012!

- **sp.** (*Hindeknæ sp.*) - 1980 (MWJ)

Stachys arvensis (*Ager-Galtetand*) - 2013 !

- **palustris** (*Kær-Galtetand*) - 1977 (LR & HV) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 2012 !

- **sylvatica** (*Skov-Galtetand*) - 1984/1985 (EB) - 2012 !

Stellaria alsine (*Sump-Fladstjerne*) - 1995-2005 (PW) - 2012 !

- **graminea** (*Græsbladet Fladstjerne*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 2002 (ÅA) – 2011 (GB) - 2012 !

- **media** (*Alm. Fuglegræs*) - 1983 (EWe) – 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **neglecta** (*Skov-Fuglegræs*) - 2012 !

- **pallida** (*Bleg Fuglegræs*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Suaeda maritima (*Strandgåsefod*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

Tanacetum vulgare (*Rejnfan*) - 2012 !

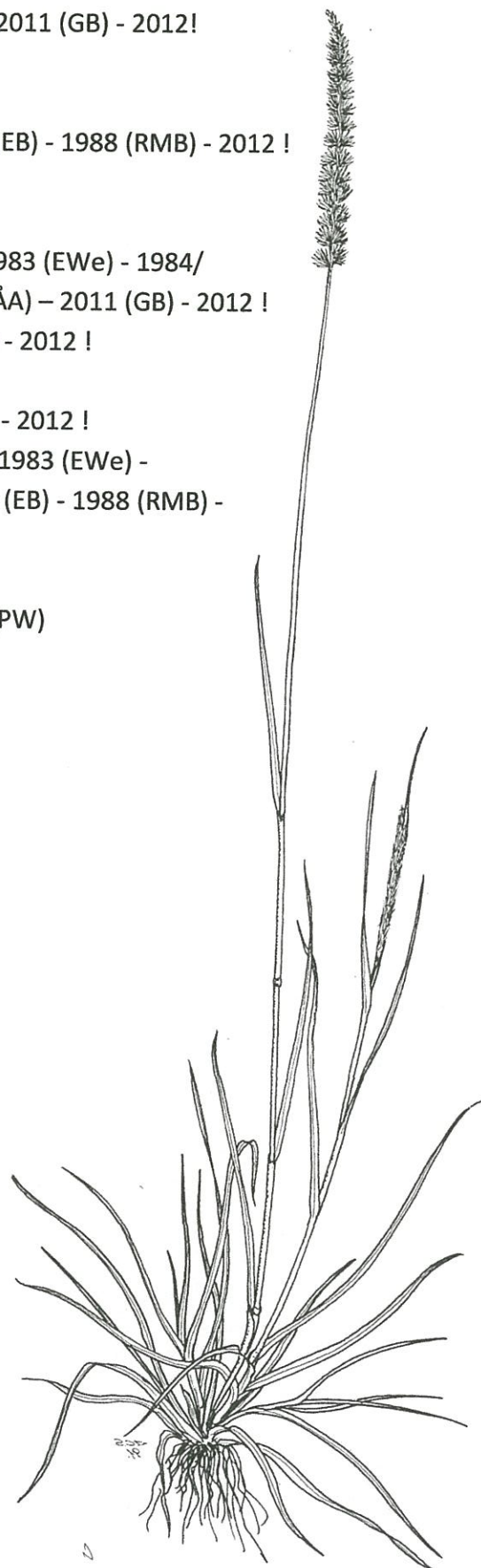
Taraxacum, sect. **Ruderalia** (*Fandens Mælkebøtte*) - 1997-2005 (PW)

Alm. Kamgræs (*Cynosurus cristatus*)

er om ikke den dominerende græsart på det kuperede overdrev umiddelbart øst for ruinen, så en af de talrigeste.

To sjællandske botanikere, Hans Guldager Christiansen og Carsten Clausen, har undersøgt floraen på Ørnebjerg NØ for Tissø. De skriver bl.a., atkamgræsset anvendes i stigende grad ved anlæggelse af blomsterenge.... og at den her ikke bliver et dominerende og et besværligt ukrudt...

På Kalø er der ikke tale om, at den er anvendt til det nævnte formål. I deres artikel nævnes en del arter fra Ørnebjerg-overdrevet. Af disse findes på overdrevet NØ for ruinen på Kalø ca. ½-delen: Alm. Guldstjerne (*Gagea lutea*), Alm. Kongepen (*Hypochoeris radicata*), Dunet Vejbred (*Plantago media*), Lancet-Vejbred (*P. lanceolata*), Hulkravet Kodriver (*Primula veris*), Kornet Stenbræk (*Saxifraga granulata*), Knold-Ranunkel (*Ranunculus bulbosus*) og Vår-Vikke (*Vicia lathyroides*). Af de 45 arter, der findes på det sjællandske overdrev, vokser de 22 også på Kalø. Meget interessant.

Taraxacum acutisectum - 1989 !

- **adiantifrons - 1989 ! - 1997-2005 (PW)**
- **alatum - 1980 !**
- **borgvallii - 1980 !**
- **caloschistum - 1989 !**
- **christiansenii - 1980 !**
- **coartatum - 1980 !**
- **corynodes - 1989 !**
- **dilaceratum - 1989 !**
- **exacutum - 1980 !**
- **fulgidum - 1989 !**
- **haematicum - 1989 !**
- **kjellmanii - 1980 !**
- **laciniosifrons - 1980 !**
- **intermedium - 1989 !**
- **intumescens - 1989 !**
- **laeticolor - 1980 !**
- **latisectum - 1989**
- **leptaleum - 1980 !**
- **lingulatum - 1980 !**
- **lucidum - 1980 !**
- **melanthoides - 1989 !**
- **mimulum - 1980 !**
- **necessarium - 1989 !**
- **obliquilobum - 1989 !**
- **ochrochlorum - 1980 !**
- **ostenfeldii - 1989 !**
- **pallescent - 1980 !**
- **pannucium - 1983**
- **pectinatiforme - 1980 !**
- **planum - 1989 !**
- **polyodon - 1980 !**
- **privum - 1989 !**
- **pseudoretroflexum - 1983 !**
- **raunkjaerii - 1980 !**
- **rhodopodum - 1980 !**
- **subhuelphersianum - 1989 !**
- **undulatiflorum - 1989 !**
- **undulatifforme - 1989 !**
- **undulatum - 1989 !**
- **vanum - 1989 !**

Taraxacum vastisectum - 1989 !

Taraxacum, sect. **Erythrosperma** (*Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte*) - 1997-2005 (PW)

Taraxacum brachyglossum - 1983 ! - 2012 !

- **frondornatum** - 1980 !
- **isophyllum** - 1980 !
- **lacistophyllum** - 1980 ! - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **limbatum** - 1980 !
- **proximum** - 1989 !

Taraxacum, sect. **Obliqua** (*Gråfrugtet Sand-Mælkebøtte*)

Taraxacum obliquum - 1983 ! - 1997-2005 (PW)

Taraxacum, sect. **Hamata** (*Krumfliget Mælkebøtte*)

Taraxacum fusciflorum - 1989 !

- **hamatiforme** - 1989 !
- **hamatum** - 1989 !
- **subhamatum** - 1989 !

Taraxacum, Sect. **Naevosa** (*Plettet Mælkebøtte*):

Taraxacum cimbricum - 2012 !

- **euryphyllum** - 1989 !
- **gelertii** - 1980 ! - 2012 !

Taraxacum sp. (*Mælkebøtte* sp.) - 1977 (LR & HV) - 1984 (HV & PW) -
1984/1985 (EB)

Thlaspi arvense (*Alm. Pengeurt*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

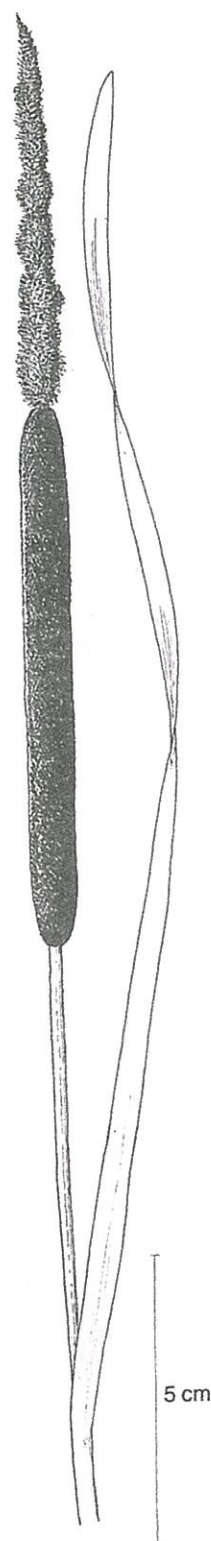
Torilis japonica (*Hvas Randfrø*) - 1977 (LR & HV) - 1978 (PFM) - 2011 (GB) - 2012 !

Trifolium campestre (*Gul Kløver*) - 1997-2005 (PW) - 2011-2012 !

Bredbladet Dunhammer (*Typha latifolia*).

Denne mastodont er sammen med Vand-Skræppe de mest markante arter i den nordlige dam. Man ser straks, at kreaturerne ikke finder behag i den.

Af de relativt mange arter herfra kan af "klejne" arter nævnes Sump-Forglemmigej (*Myosotis laxa* ssp. *caespitosa*), Kær-Snerre (*Galium palustre*) og Sump-Snerre (*G. uliginosum*) samt Liden Andemad (*Lemna minor*) og Kors-Andemad (*L. trisulca*). Der er det ikke færre end 7 Star-arter: Håret Star (*Carex hirta*), Stiv Star (*C. elata*), Knippe-Star (*C. pseudocyperus*), Alm. Star (*Carex nigra*), Sylt-Star (*C. otrubae*), Knold-Star (*C. nigra* var. *recta*) og Blågrøn Star (*C. flacca*). Bredbladet Dunhammer er almindelig i Danmark, måske knap så almindelig i Vestjylland

- Trifolium dubium** (*Fin Kløver*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- **arvense** (*Hare-Kløver*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1997- 2005 (PW) - 2012 !
 - **fragiferum** (*Jordbær-Kløver*) - 1948 (KG) - 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWo) - 1997- 2005 (PW) - 2010 (CF) - 2010 (PLJ) - 2012 !
 - **hybridum** (*Alsike-Kløver*) - 2012 !
 - **medium** (*Bugtet Kløver*) - 2012 !
 - **pratense** (*Rød-Kløver*) - 2012 !
 - **repens** (*Hvid-Kløver*) - 1948 (KG) - 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWo) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **striatum** (*Stribet Kløver*) - 1997-2005 (PW)
- Triglochin maritima** (*Strand-Trehage*) - 1948 (KG) - 1977 (LR & HV) - 1980 (MWJ) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1988 (EWo) - 1997- 2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2010 (CF) - 2011 (GB) - 2012 !
- **palustre** (*Kær-Trehage*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Tripleurospermum inodorum** (*Lugtløs Kamille*) - 1984 (HV & PW) - 1983 (EWe) - 1984/1985 (EB) - 2012 !
- **maritimum** (*Strand-Kamille*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Triticum aestivum** (*Alm. Hvede*) - 2012 !
- Tussilago farfara** (*Følfod*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Typha latifolia** (*Bredbladet Dunhammer*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- *sp.* (*Dunhammer sp.*) - 1977 (LR & HV)
- Ulmus glabra** (*Skov-Elm*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
- Urtica dioica** (*Stor Nælde*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1984/1985 (EB) - 1987 (BVP) - 1997-2005 (PW) - 2002 (ÅA) - 2011 (GB) - 2012 !
- Valeriana sambucifolia ssp. procurrens** (*Krybende Baldrian*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/ 1985 (EB) - 1988 (RMB) - 2012 !
- Valerianella locusta** (*Tandfri Vårsalat*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 1987 (HÆP) - 1987 (BVP) - 1997- 2005 (PW) - 2012 !
- Verbascum nigrum** (*Mørk Kongelys*) - 1903 (FKR) - 1977 (LR & HV) - 1978 (PFM) - 1983 (EWe) - 1984 (HV & PW) - 1997-2005 (PW) - 2011 (GB) - 2012 !
- Veronica agrestis** (*Flerfarvet Ærenpris*) - 2012 !
- **anagallis-aquatica** (*Lancetbladet Ærenpris*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **arvensis** (*Mark-Ærenpris*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **beccabunga** (*Tykbladet Ærenpris*) - 1983 (EWe) - 2011 (GB) - 2012 !
 - **catenata** (*Vand-Ærenpris*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **chamaedrys** (*Tveskægget Ærenpris*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **hederifolia ssp. hederifolia** (*Vedbend-Ærenpris*) - 1983 (EWe) - 1997-2005 (PW) - 2012 !
 - **ssp. lucorum** (*Krat-Ærenpris*) - 2012 !

Veronica persica (*Storkronet Ærenpris*) - 2012 !

- **scutellata** (*Smalbladet Ærenpris*) - 1948 (KG) - 1983 (EWe) - 2012 !

- **serpyllifolia** (*Glat Ærenpris*) - 2012 !

Vicia angustifolia (*Smalbladet Vikke*) - 1983 (EWe) - 2012 !

- - **var. segetalis** (*Ager-Vikke*) - 2012 (!)

- **cracca** (*Muse-Vikke*) - 1977 (LR & HV) - 1983 (EWe) - 1984/1985 - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **hirsuta** (*Tofrøet Vikke*) - 2011 (GB) - 2012 !

- **lathyroides** (*Vår-Vikke*) - 1997-2005 (PW) - 2012 !

- **sativa ssp. sativa** (*Foder-Vikke*) - 1983 (EWe)

Viola arvensis (*Ager-Stedmoderblomst*) - 2012 !

- **odorata** (*Marts-Viol*) - 2012 !

- **palustris** (*Eng-Viol*) - 2012 !

- **tricolor ssp. tricolor** (*Alm. Stedmoderblomst*) - 1997-2005 (PW)

Zostera angustifolia (*Smalbladet Bændeltang*) - 1997-2005 (PW)

- **nana** (*Dværg-Bændeltang*) - 1984/1985 (EB) - 1988 (RMB)

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at de fleste af de observationer, der er i Fugle og Naturs database, er fugleobservationer. Listen rummer særdeles mange fugle, såvel fugle, som yngler på øen, men især rastende/fouragerende i de lavvandede områder omkring den. Udover den afbildede Gråand er der blandt de mange nogle, som er mere interessante end andre. Det gælder f.eks. Rødrygget- og Stor Tornskade, Krumnæbbet Ryle, Vandrefalk, Havørn, Lille Regnspove, Lomvie, Skærpiber, Grønsiken, Gulbug, Hvidklire og Mudderklire. Uden at vide noget konkret; mon ikke antallet af ynglefugle er lavt, da der året rundt er stor trafik. Men det vides, at Allike, Bogfinke, Gulspurv og Grønirisk yngler på Kalø.

For første gang siden ø-flora nr. 1 blev færdiggjort i 1981, er der udover højere planter medtaget lister med svampe, mosser og laver. Inden denne ø-flora blev påbegyndt, eksisterede der en stor svampeliste med 44 arter. Denne svampeliste var årsagen til, at ideen om også at få mosser og laver med "blev født", og siden blev ført ud i livet. Det har resulteret i fyldige lister takket være mos- og lav-specialister, som har udarbejdet lister med de to nævnte kategorier.

SVAMPE PÅ KALØ

Svampelisten rummer de 43 arter, der blev fundet på Kalø af deltagerne i Mykologisk Kongres i Femmøller i 1957, jf. omtalen side 45. Desuden *Physarum compressum*, der mærkværdigt nok blev fundet samme år af de to svampeeksperter, Aksel B. Klinge og K. Bjørnekær.

Hvor det har været muligt, er der såvel latinske som danske navne.

- Agaricus campester** = *Psalliota campestris* (*Ager-champignon*)
Armillaria mellea (*Ægte honningsvamp*)
Boletus chrysenteron (*Rødsprukken rørhat*)
Borista plumbea (*Blygrå bovist*)
Clavaria corniculata = *Clavulinopsis corniculata* (*Eng-køllesvamp*)
Clitocybe rivulosa (*Eng-tragthat*)
Collybia radicata (*Pælerodshat*)
Crepidotus variabilis (*Forskelligformet muslingesvamp*)
Entoloma sericellum (*Silkeglinsende rødblad*)
Fistulina hepatica (*Oksetunge*)
Galera vittaeformis = *Galerina vittiformis* (*Dunstokket hjelmhat*)
Hygrocybe chlorophana = *Hygrophorus chlorophanus* (*Gul vokshat*)
 - **marschii** = *Hygrophorus marschii* (*Bredbladet vokshat*)
 - **citrinus** (*Citrongul vokshat*)
 - **conicus** (*Kegle-vokshat*)
 - **psittacinus** (*Papegøje-vokshat*)
 - **russocoriaceus** = *Hygrophorus russocoriacea* (*Ruslæder-vokshat*)
 - **unguinus** = *H. irrigata* (*Slimet vokshat*)**Inocybe geophylla** var. **lilacina** (*Alm. trævlhat*)
Lepiota echinella (*Snyltende posesvamp*)
Leptonia sericella = *Entoloma sericellum* (*Silkehvid rødblad*)
Marasmius flavo-alba må være: *Mycena flavo-alba* (*Hvidgul huesvamp*)
 - **galericulata** må være: *Mycena galericulata* (*Toppet huesvamp*)**Marasmius oreades** (*Elledans-bruskhat*)
Naucoria semiorbicularis må være *Agrocybe periaedes* (*Alm. agerhat*)
Omphalina Swartzii = *Richenella Swartzii* (*Finstokket mosnavlehat*)

- Panaeolus campanulatus** (*Alm. glanshat*)
- **fimicola** (*Tidlig glanshat*)
 - **foenisecii** (*Høslætsvamp*)
 - **sphinetrinus** (*Alm. glanshat*)
- Peziza grandis** (*Ved-bægersvamp*)
- **succosa** (*Gulmælket bægersvamp*)
 - **varia** (*Ved-bægersvamp*)
- Pholiota spectabilis** (*Fibret flammehat*)
- Physarum compressum** (*Svampedyr sp.*)
- Polyporus fulvus** ??
- **cupreo-brunnea** = *Polyporus cupreobrunneus* (*Kobberbrun champignon*)
 - **leucotricha** = *Agaricus arvensis* (*Ager-champignon*)
- Psathyra gracilis** = vist: *Psathyrella corrugis* (*Rødægget mørkhat*)
- Rickenella swartzii** = *Omphalina swartzii* (*Finstokket mosnavlehat*)
- Russola livescens** (intet dansk navn)
- **veternosa** (*Blødkødet Skørhat*)
 - **xerampelina** (*Hummer-Skørhat*)
- Stropharia aeruginosa** (*Spanskgrøn Bredhat*)
- **semiglobata** (*Halvkugleformet Bredhat*)
- Tricoloma brevipes** = *Melanoleuca brevipes* (*Kortstokket Munkehat*)
- Tubaria autochthona** = *T. dispersa* (*Tjørne-Fnughat*)

MOSSER PÅ KALØ

Moslisten er udarbejdet på grundlag af Hans Øllgaards liste fra besøget på Kalø den 13. april 2013. Hans fund er mærket 2013 (HØ). Den 14. april 2013 besøgte Bent Odgaard, Erik Hammer og Erik Wessberg Kalø. De arter, der blev fundet under denne ekskursion, er mærket: 2013 (BO, EH & EW). Desuden besøgte Marianne Gravesen Kalø den 5. april 2013. De 4 arter, hun noterede, er i moslisten mærket: 2013 (MG).

- Amblystegium juratzkanum** (*Udspærret Krybmos*) – 2013 (BO, EH & EW)
- **serpens** (*Alm. Krybmos*) – 2013 (HØ)
- Anomodon viticulosus** (*Robust Matblad*) – 2013 (BO, EH & EW)
- Barbula unguiculata** (*Alm. Skægtand*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
- Brachythesium albicans** (*Hvidlig Kortkapsel*) – 2013 (BO, DH & EW)
- **rivulare** (*Væld-Kortkapsel*) – 2013 (HØ) – 2013 (MG) – 2013 (BO, EH & EW)
 - **rutabulum** (*Alm. Kortkapsel*) – 2013 (HØ) – 2013 (MG) – 2013 (BO, EH & EW)
- Bryum capillare** (*Hårspidset Bryum*) – 2013 (HØ)
- Calliergonella cuspidata** (*Spids Spydmos*) – 2013 (HØ) – 2013 (MG)
- Campthothesium lutescens** (*Gul Krumkapsel*) – 2013 (BO, EH & EW)
- Campylocladus elodes** (*Smalbladet Guldstjernemos*) – 2013 (BO, EH & EW)

Ceratodon purpureus (*Rød Horntand*) – 2013 (HØ) – 2013 (MG) – 2013 (BO, EH & EW)
Chiloscyphus coadunatus (*Sylspidset Kamsvøb*) – 2013 (BO, EH & EW)
Cirriphyllum piliferum (*Alm. Penselmos*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Conardia compacta (*Tråd-Spædmos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Dicranella heteromalla (*Alm. Fløjlsmos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Didymodon insulates = *Barbula vinealis* ssp. *cylindrical* (*Skægtand* sp.) – 2013 (BO, EH & EW)
Drepanocladus polycarpus (*Tæt Seglmos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Dicranoweisia cirrata (*Alm. Krøltuemos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Eurhynchium striatum (*Stribet Næbm*) – 2013 (BO, EH & EW)
Fissidens taxifolius (*Taksbladet Rademos*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Frullania dilatata (*Mat Bronzemos*) – 2013 (HØ)
Gyroweisia tenuis (*Butbladet Hindemos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Homalothesium sericeum (*Krybende Silkemos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Hypnum cupressiforme (*Alm. Cypresmos*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Isothesium alopecuroides (*Stor Stammemos*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Metzgeria furcata (*Alm. Gaffelløv*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Mnium hornum (*Brunfiltet Stjernemos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Neckera complanata (*Alm. Fladmos*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Orthotrichum anomalum (*Mørk Furehætte*) – 2013 (BO, EH & EW)
- **diaphanum** (*Hårspidset Furehætte*) – 2013 (HØ)
- **rupestre** (*Sten-Furehætte*) – 2013 (BO, RE & EW)
Oxyrrhynchium hians (*Ler-Vortetand*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
- **praelongum** (*Forskelligbladet Vortetand*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Phascum cuspidatum (*Tilspidset Dværgmos*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Plagiomnium affine (*Fælled-Krybstjerne*) – 2013 (BO, EH & EW)
- **undulatum** (*Bølget Krybstjerne*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Pottia heimii = *Hennediella heimii* (*Salt-Bægermos*) – 2013 (BO, EH & EW)
Rhynchostegium megapolitanum (*Bredbladet Langnæb*) – 2013 (BO, EH & EW)
Rhytidiadelphus squarrosus (*Plæne-Kranse*) – 1984 (HV & PW) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
- **triquetrus** (*Stor Kranse*) – 2013 (BO, EH & EW)
Scleropodium purum (*Hulbladet Fedtmos*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
Streblotrichum convolutum (*Violet Snohår*) – 2013 (HØ)
Syntrichia ruralis (*Tag-Hårstjerne*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
- **virescens** (*Grøn Hårstjerne*) – 2013 (HØ)
Tortula muralis (*Mur-Snotand*) – 2013 (HØ) – 2013 (BO, EH & EW)
- **subulata** (*Syl-Snotand*) – 2013 (BO, EH & EW)

LAVER PÅ KALØ

Laver er organismer, der er en symbiose mellem en svamp og en alge. De findes i naturen på levesteder, der byder på så krævende kår, at andre højere organismer har svært ved at finde fodfæste. De kan ganske bogstaveligt "leve på en sten". I Danmark findes hen ved 1000 arter.

Substratet, hvorpå laven vokser, er af afgørende betydning for, hvilke arter af lav man finder. Nogle laver foretrækker sure miljøer som silikatholdige sten (granit, gnejs etc.) eller humusrig jord, mens andre alene klarer sig på kalkholdige voksesteder som kalksten, mursten, beton og cement. Visse laver vokser på bark på levende træer, mens andre vokser på dødt ved såsom udgåede træer, stolper og pæle. En del laver kan optræde på ganske forskellige substrater.

Miljøet spiller også en vigtig rolle for, hvor laverne vokser. Lysforhold, fugtighed, saltholdighed, næringsstof-niveau, pH-forhold og lang tidsmæssig kontinuitet er alle vigtige faktorer, der har betydning for lavfloraen.

På Kalø findes – set med lav-kenderens øjne – fem forskellige miljøer, der kan beskrives således:

- Kalø Borgruin – forskellige basiske substrater og en meget lang tidsmæssig kontinuitet
- Naturstenene (primært silikatrige bjergarter) på strandengen omkring Grevens Holm, på den lange dæmning ud til og omkring ruinen
- Naturstenene (primært silikatholdige bjergarter) langs vandet rundt om halvøen – saltpåvirket
- Bark på store, gamle Egetræer på Grevens Holm
- Dødt ved i form af hegnsstolper og hegnsbrædder

Nærværende artsliste består af to undersøgelser. Dels arbejde udført af Svanhildur Svane (april 1981), der i alt fandt 62 arter, dels en ny artsliste udarbejdet på baggrund af fire feltekskursioner foretaget februar-april 2013. Sidstnævnte feltarbejde er udført af Anne-Grethe Lentz, Agnete Juul, Jørn Winther Jørgensen, Lars Jørgen Grønberg og Vagn Alstrup. De fire førstnævnte er "glade amatører", der har været meget begejstrede for biolog og lav-ekspert Vagn Alstrups venlige deltagelse i arbejdet, såvel i felten som med laboratriekrævende artsbestemmelser.

I denne undersøgelse har vi fundet 122 lav-arter, hvilket vurderes som et dækkende resultat for lokaliteten. Sammenholdt med den tidligere undersøgelse (Svane 1981) er der pt. kendt 142 arter af laver fra Kalø. Dermed må området siges at være en god lokalitet for laver, med en rig variation af arter, hvilket skyldes flere gode og stabile lav-miljøer, der har fået lov til at udvikle sig over mange århundreder.

Forfattere: **Vagn Alstrup, Lars Jørgen Grønberg, Agnete Juul, Jørn Winther Jørgensen & Anne-Grethe Lentz**

I omstående artsliste er arter fundet 3. april 1981 af **Svanhildur (Jonsdottir) Svane** markeret: 1981 (SS)

Den 2. februar 2013 var **Anne-Grethe Lentz** på Kalø. De 6 arter hun så, er i nedenstående liste mærket: 2013 (AG-L)

De lav-arter, der i februar-april 2013 er fundet af ovennævnte 5 lav-inventører, er markeret:

2013: (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL). Derudover er et eller flere af voksestederne anført.

LAVLISTE FRA KALØ

- Acarospora fuscata** (*Brun småsporelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **veronensis** (*Alm. småsporelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Amandinea pelidna** (syn. *A. lecideina*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Anaptychia ciliaris** (*Allé-frynse*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Arthonia radiata** (*Stjerne-pletlav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Aspicilia caesiocinerea** (*Fuglestens-hulskivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **calcareea** (*Kalk-hulskivelav*) – 2013: på mørtel (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **cinerea** (*Grå hulskivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **contorta** (*Indviklet hulskivelav*) – 2013: på mørtel (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **leproscens** (*Skurvet hulskivelav*) – 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Basidia naegeli** (*Naegelis tensporelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **rubella** (*Rødbrun tensporelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **umbrina** (intet dansk navn) – 2013: på sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Buellia aethalea** s. lat. (*Klippe-sortskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **punctata** (*Liden sortskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på ved og bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **sororia** (intet dansk navn) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Calicium viride** (*Gulgrøn nålelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Caloplaca citrina** (*Støvet orangela*) – 1981 (SS) – 2013 (A-GL) – 2013: på kalksten/mørtel (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **decipiens** (*Knudret orangela*) – 2013 (A-GL) – 2013: på kalkholdig murværk (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **flavescens** (*Kalk-orangela*) – 2013: på kalksten/mørtel (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **flavocitrina** (*Grynskællet orangela*) – 2013: på kalksten/mørtel (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **flavovirescens** (*Gulgrøn orangela*) – 2013: på mursten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **holocarpa** (*Liden orangela*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **limonea** (intet dansk navn) – 2013: på cement (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **marina** (*Strand-orangela*) – 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **saxicola** (*Mur-orangela*) – 2013: på mørtel/mursten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL) - 2013 (AGL)
 - **scopularis** (*Klippe-orangela*) – 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **thallincola** (*Bredfliget orangela*) – 2013: på mursten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **verruculifera** (*Koldkyst-orangela*) – 2013: på kyststen - 2013 (A-GL)
- Candelariella aurella** (*Liden æggeblommela*) – 2013: på kalksten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **coralliza** (*Pude-æggeblommela*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **vitellina** (*Alm. æggeblommela*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Candelariella xanthostigma (*Kornet æggeblommelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Catillaria chalybeia (*Sten-tallerkenlav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

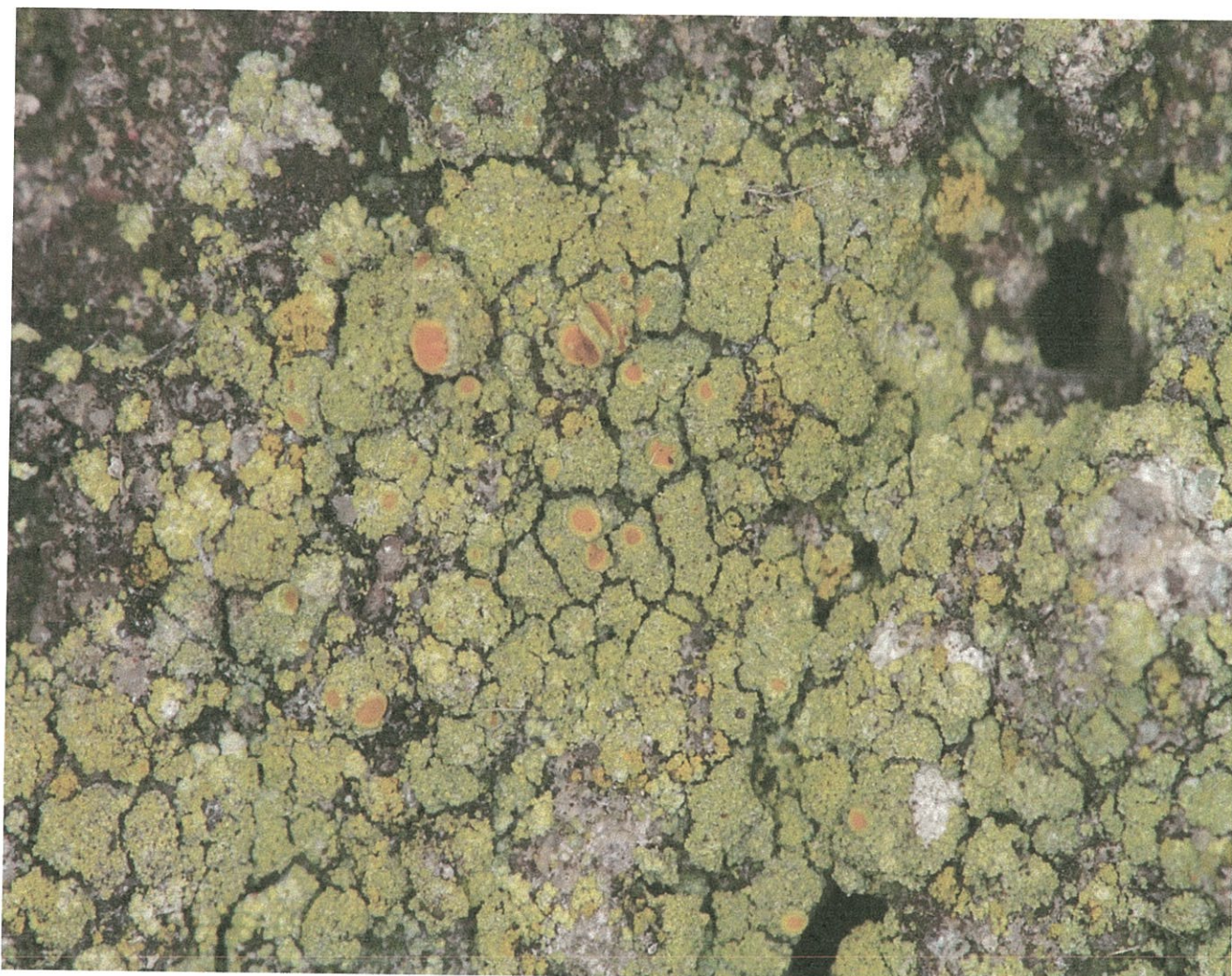
Chaenotheca ferruginea (*Rustbrun knappenåslav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Chrysothrix candelaris = *Lepraria candelaris* (*Gul støvlav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Chrysothrix candelaris (*Gul Støvlav*) er ret almindelig og udbredt over hele landet; men den er i moderat tilbagegang på grund af luftforurening og moderne skovningsmetoder.

- Cladonea chlorophaea** (*Brungrøn bægerlav*) – 2013: træ/jord (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **coniocraea** (*Træfods-bægerlav*) – 2013: på træ (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **fimbriata** (*Bleggrøn bægerlav*) – 2013: på træ/jord (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Cliostomum griffithii** (*Trefarvet tensporelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Collemopsidium sublitorale** (*Saltvands-punktlav*) – 1981: på rurer (SS) – 2013: på rurer (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Diplotomma alboatrum** = *Buellia ambigua* (*Sorthvid sortskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Evernia prunastri** (*Alm. slåenlav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Flavoparmelia caperata** (*Gulgrøn skållav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Haematomma ochroleucum** (*Gul trådkantlav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, LWJ & A-GL)
- var. **porphyricum** (*Grå trådkantlav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Caloplaca limonea er meget sjælden i Danmark. Fundet på Kalø er blot det 3. i landet. Før ekskursionen til Kalø var den kun fundet på Stevns og i Thy. Arten er kalkelskende, og er på Kalø fundet på cement. Tidligere betragtede man den som en syd-europæer, men er inden for de sidste ca. 20 år udover i Danmark også fundet i Sverige.

Hypogymnia physodes (*Alm. kvistlav*) – 2013: på bark/ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Lecanora actophila (*Strandkant-skivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- **albescens** (*Cement-kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på kalksten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **campestris** (*Mur-kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **carpinea** (*Hviddugget kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **chlarotera** (*Brun kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **conizaeoides** (*By-kantskivelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **dispersa** (*Spredt kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på kalkholdig sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **expallens** (*Bleggul kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark/ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **gangaleoides** (*Sortskivet kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **helicopis** (*Salt-kantskivelav*) – 1981 (SS)
- **orosthea** (*Grønskurvet kantskivelav*) – 2013: på mursten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **polytropia** (*Bleggrøn kantskivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **pulicaris** (*Alm. kantskivelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **rupicola** (*Stengærde-kantskivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **saligna** (*Ved-kantskivelav*) – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **salina** (*Saltstøv-kantskivelav*) – 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **sulphurea** (*Svovlgul kantskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **symmicta** (*Kvist-kantskivelav*) – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **varia** (*Gulgrøn kantskivelav*) – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Lecidea fuscoatra (*Rudret skivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- **grisella** (*Grå skivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Lecidella elaeochroma (*Grågrøn skivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- **euphorea** (*Vortet skivelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **scabra** (*Skurvet skivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Lepraria incana (*Alm. støvlav*) – 1981 (AGL) – 2013: på sur sten/bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Lichina confinis (*Liden tanglav*) – 1981 (SS) – 2013: på kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Loxospora elatina (*Hvidlig brunskivelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Melanelixia fuliginosa (*Sod-skållav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- **glabratula** (*Allé-skållav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **subaurifera** (*Gulspudret skållav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Melanohalea laciniatula (*Småfliget skållav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Micarea misella (*Liden kornlav*) – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- **prasina** (*Grøn kornlav*) – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Mycoblastus fucatus (*Bøge-storsporelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Ochrolechia pallescens (*Bleg blegskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- **parella** (*Alm. blegskivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **subviridis** (*Vorte-blegskivelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **turneri** (*Turners blegskivelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

Opegrapha atra (*Sort bogstavlav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- **rufescens** (*Brun bogstavlav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- Paeophyscia orbicularis* (Grågrøn rosetlav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark og sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Parmelia conspersa* = *Xanthoparmelia conspersa* (Messing-skållav)** – 1981 (SS)
- ***saxatilis* (Farve-skållav)** – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***sulcata* (Rynket skållav)** – 2013: på bark/sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Parmeliopsis ambigua* (Gul stolpelav)** – 2013: på bark/ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Pertusaria albescens* (Hvidmelet prikvertelav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- ***amara* (Bitter prikvertelav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***coccodes* (Skurvet prikvertelav)** – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***hymenea* (Åben prikvertelav)** – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***pertusa* (Alm. prikvertelav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Phaeophyscia orbicularis* (Grågrøn rosetlav)** 2013: på bark og sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Phlyctis argena* (Alm. sølvlav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Physcia adscendens* (Hætte-rosetlav)** – 1981 (SS) - 2013 (A-GL) – 2013: på bark/sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- ***caesia* (Blågrå rosetlav)** – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***dubia* (Fuglesten-rosetlav)** – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***tenella* (Spæd rosetlav)** – 2013: på bark/sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Physconia distorta* (Pudret dugrosetlav)** – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- ***pulverulacea* (intet dansk navn)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Placynthiella uliginosa* (Tørve-skivelav)** – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Placynthium nigrum* (Kalksten-blæklav)** – 2013: på kalksten/mørtel (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Platismatia glauca* (Blågrå papirlav)** – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Pleurosticta acetabulum* (Stor skållav)** -- 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Polysporina lapponica* (Snylte foldekantlav)** – 1988: på sur sten (VA, SS & US)
- ***simplex* (Sort foldekantlav)** – 1981 (SS) - 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Porina aenea* (Grønlig porina)** – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- ***chlorotica* (Klippe-porina)** – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Porpidia soredizodes* (Soral-bredskivelav)** – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Protoplastenia rupestris* (Kalk-gulskivelav)** – 2013: på kalksten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Protoparmeliopsis muralis* (Randfliget kantskivelav)** – 2011 (A-GL) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Pseudevernia furfuracea* (Grå fyrrelav)** – 2013: på sur sten/bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Pyrenula nitida* (Glinsende kernelav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Ramalina farinacea* (Melet grenlav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- ***fastigiata* (Tue-grenlav)** – 1981 (S) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***fraxinea* (Stor grenlav)** – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Rhizocarpon reductum* (Mørk landkortlav)** – 1981 (SS) 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- ***richardii* (Kyst-landkortlav)** – 1981 (SS) - 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***oleae* (Kyst-knaplav)** – 1981 (SS) - 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - ***teichophila* (intet dansk navn)** – 2013: på mursten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

- Schismatomma decolerans** (*Forskelligfarvet skurvelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Scoliciosporum chlorocum** (*By-snosporelav*) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **umbrinum** = *Basidia umbrina* (*Sten-snosporelav*) - 2013: på sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Tephromela atra** = *Lecanora atra* (*Sortfrugtet kantskivelav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Trapeliopsis flexuosa** (*Spanskgrøn skivelav*) – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Verrucaria dolosa** (intet dansk navn) – 2013: på kalksten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **halophila** (*Småsporet vortelav*) – 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **maura** (*Strand-vortelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **nigrescens** (*Sortbrun vortelav*) – 2013: på kalksten/mørtel (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Xanthoparmelia conspersa** (*Messing-skållav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **loxodes** (*Knudret skållav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **verruculifera** (*Småknoppet skållav*) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- Xanthoria aureola** (*Kyst-væggelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- **candelaria** (*Tue-væggelav*) – 1981 (SS) – 2013: på sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **fallax** (*Småbladet væggelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **parietina** (*Alm. væggelav*) – 2011 (A-GL) – 2011 (LJG) - 2013 (A-GL) – 2013: på bark/sur sten (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
 - **polycarpa** (*Mangefrugtet væggelav*) – 1981 (SS) – 2013: på bark & kyststen (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)
- xylographa vitiligo** (intet dansk navn) – 2013: på ved (VA, LJG, AJ, JWJ & A-GL)

OMTALT LITTERATUR

- Bjørnekær, K. & Axel B. Klinge**, 1964: Die Dänischen Schleimpilze. Mycomycetes Daniae – Friesia VII: 149A-296 - København.
- Christensen, C.**, 1926-28 : Den danske Botaniks Historie I-IV - København.
- Gram, K.**, 1949: Højsommerekskursionen til Djursland den 6., 7. og 8. august 1948 - Bot. Tids. 48: 350-351 - København.
- Hammer, E. & E. Wessberg**, 1994: Hjelm - ø - flora nr. 57. - Randers.
- Hansen, A.**, 1963. Cuscutaceae. TBU nr. 29. Bot. Tids. 64: 149-151 & 156-159. - København.
- 1977: Nye floristiske fund og iagttagelser. Urt- København.
- Hansen, Erik B.**, 1959: Friesia VI, Nordisk Mykologisk Tidsskrift: 126-130 – København.
- Hansen, K.** (red.), 1981: Dansk Feltflora - København.
- Hoff, M.**, 1943: Saxifragaceernes Udbredelse I Danmark. TBU nr. 11, Bot.Tids. 47: 103-112 - København.
- Hulten, E.**, 1971: Atlas over Væksternas Utbredning i Norden - Stockholm.
- Jonsell, B. & Thomas Karlsson**, 2001: Flora Nordica, vol. 2: Chenopodiaceae to Fumariaceae - Stockholm.

- Jonsell, B. & Thomas Karlsson**, 2010: Flora Nordica, vol. 6: Thymelaeaceae to Apiaceae. Stockholm.
- Knudsen, S.**, 1925: Ekskursion til Mols samt området ved Kalø Vig - Flora & Fauna 1925.
- Lange, J. & H. Mortensen**, 1884: Oversigt over de i Aarene 1879-83 fundne sjældnere eller for den danske Flora nye Arter - Bot. Tids. 14: 54-146.
- Langer, T.W.** (red.), 1978-1990: Lademanns Leksikon. København.
- Larsen, E.**, 1989: Falsters Flora 7: 90. Nykøbing F.
- Marcussen, M.**, 1946: Helbredende Urter. Allerød.
- Mossberg, B & L. Stenberg**, 2007. Den nye nordiske Flora v/Jon Feilberg – København.
- Pedersen, A.**, 1966: Rosaceernes Udbredelse i Danmark - TBU nr. 32 - Bot. Tids. 61 - København.
- 1969: Labiaternes og Verbenaceernes udbredelse i Danmark - TBU nr. 37
- **A. & J. C. Schou**, 1989: Nordiske Brombær. AAU Reports 21. Bot. Inst. Århus Univ. – Århus.
- Pedersen, B. V.** (red.), 1996: Projekt Heder og Overdrev, Skov- og Naturstyrelsen. København.
- Raunkjær, C.**, 1950: Dansk Ekskursions-Flora, 7. udg. – København.
- Rasmussen, S.M.**, 1965: Boraginaceernes Udbredelse i Danmark – TBU nr. 31 - Bot. Tids. 60 - København.
- Ravn, F. Kølpin.**, 1904: Ekskursionen til Egnen om Kalø Vig den 28.-29. juni 1903. Bot. Tids. 26: III-V. København.
- Rostrup, E.**, 1943: Den danske Flora (16. udgave) - København.
- 1947: Den danske Flora (17. omarb. udgave) - København.
- Rønne Kommuneplan 2001-2012.** Rønne Kommune.
- Tranberg, H., B. Løjtnant & E. Wessberg**, 1993: Mejlø. ø-flora nr. 63 - Randers.
- Trap, J.** (red.), 1925: Trap Danmark. Statistisk-Topografisk Beskrivelse af Danmark - København.
- Tutin, T.G. , V.H. Haywood m.fl.**, 1972: Flora Europaea, vol. 3: 74-77 - London.
- Würtz Jensen, M. & B. Løjtnant:** Strandenge i Århus Amt - Århus.

TAK

Utroligt mange botanikere har hjulpet os med bidrag til denne ø-flora. Ved korrekturlæsning: Vilh. Estrup, Leo Bødker Kjeldsen & Olav Ernsten. For hyggeligt botanisk samvær under alle vore ture til Kalø: Leo Bødker Kjeldsen.

For oplysninger om fund af arter af Silke (*Cuscuta*): Henrik Ærenlund Pedersen, Jens Chr. Schou, Finn Skovgaard, Holger Vestergaard og Ole B. Lyshede. For bestemmelse af Langstillet Havgræs: Bjarne Moeslund, for oplysning vedr. Dansk Astragal på Kalø: Peter Vestergaard, om Smalbladet Hareøre på Kalø og om plantefund i forbindelse med AFD-inventering: Peter Wind samt om Katteurt ved Avedøre Holme: Finn Skovgaard. For oplysning om danske navne til svampelisten: Thomas Læssøe. For bestemmelse eller verificering af indsamlinger af Mælkebøtter og for inventering af mosser kort før arbejdet med ø-floraen sluttede: Hans Øllgaard. Uden jeres hjælp var ø-floraen ikke blevet det, den er. I takkes alle varmt. Det samme gælder Bent Vad Odgaard for at stille sig til dis-

position ved endnu en mos-inventering og endelig en stor tak til Jens Chr. Schou, fordi vi har måttet benytte hans tegninger til at pryde denne ø-flora.

Sidst, men ikke mindst, femkløveret, som under 3 ekskursioner har beriget ø-floraen med 122 lavarter. Femkløveret bestod af lav-entusiasterne Vagn Alstrup, Lars Jørgen Grønberg, Agnete Juul, Jørn Winther Jørgensen og Anne-Grethe Lenz. Stor tak til dem.

FÆRDIGE Ø-FLORAER

Hidtil er der i ø-flora-serien udarbejdet ø-floraer for følgende øer eller ø-grupper: (AH) er Alfred Hansen, (EH) er Erik Hammer, (BL) er Bernt Løjtnant, (HT) er Henrik Tranberg, (OE) er Olav Ernstsén og (EW) er Erik Wessberg

1. Anholt (1981) - (BL & EW). 50 sider.
2. Hjarnø i Horsens Fjord (1981) - (BL & EW). 26 sider.
3. Treskelbakkeholm i Mariager Fjord (1983) - (BL & EW). 16 sider.
4. Klosterholm og Startøtterne i Nibe Bredning (1984) - (BL & EW). 24 sider.
5. Mellempoldene i Randers Fjord ved Udbyhøj (1984) - (BL & EW). 17 sider.
6. Pletten (Store Plet) i Mariager Fjord (1984) - (BL & EW). 14 sider.
7. Alrø i Horsens Fjord (1985) - (EW). 37 sider.
8. Møgelø i Julsø syd for Silkeborg (1985) - (EW). 19 sider.
9. Lille Plet i Mariager Fjord nord for Pletten (1985) - (BL & EW). 12 sider.
10. Paradisøerne i Borre Sø syd for Silkeborg (1985) - (EW). 19 sider.
11. Alrø Poller i Horsens Fjord sydøst for Alrø (1985) - (EW). 15 sider.
12. Tange Ø i Tange Sø (1985) - (EW). 13 sider.
13. Hov Røn nordøst for Gyllingnæs (1986) - (BL & EW). 17 sider.
14. Svanegrunden nordøst for Endelave (1986) - (BL). 20 sider.
15. Vår Holm og Kyø Holm i Limfjorden ved Nibe (1986) - (EW). 20 sider.
16. Fjandø i Nisum Fjord (1986) - (EW). 21 sider.
17. Egholm i Limfjorden sydvest for Mors (1986) - (BL & EW). 44 sider.
18. Søby Rev øst for Gyllingnæs (1986) - (BL & EW). 15 sider.
19. Agerø i Limfjorden sydvest for Mors (1987) - (EW). 34 sider.
20. Stenrevet i Randers Fjord vest for Udby (1987) - (EW). 13 sider.
21. Lundø mellem Skive Fjord og Lovns Bredning (1987) - (EW). 41 sider.
22. Stenklipperne i Limfjorden ved Agerø (1988) - (EW). 14 sider.
23. Odgård i Randers Fjord nord for Stenrevet (1988) - (BL & EW). 12 sider.
24. Livø i Limfjorden (1988) - (BL & EW). 75 sider.
25. Svinø i Gamborg Fjord sydøst for Middelfart (1989) - (EW). 33 sider.
26. Lilleø, Bregne og Alø i Julsø syd for Silkeborg (1989) - (EW). 20 sider.
27. Store og Lille Rotholm i Risgårde Bredning nord for Hvalpsund (1989) - (EW). 21 sider.
28. Sankt Thomas i Skanderborg Sø (1990) - (EW). 11 sider.
29. Æbelø i Skanderborg Sø (1990) - (EW). 14 sider.
30. Kalvø i Skanderborg Sø (1990) - (BL & EW). 14 sider.
31. Mågeøerne ved Bogense (1991) - (BL & EW). 15 sider.
32. Tunø ved Samsø (1991) - (BL & EW). 56 sider.
33. Hornsgård Holm og Tøtten i Limfjorden nordvest for Nibe (1991) - (EW). 14 sider.

34. Torø i Lille Bælt syd for Assens (1991) - (EW). 23 sider.
35. Lindholm i Limfjorden øst for Thyholm (1991) - (BL & EW). 18 sider.
36. Kalvø i Genner Bugt (1991) - (EW). 19 sider.
37. Arup Holm i Limfjorden ved Feggesund (1991) - (BL & EW). 17 sider.
38. Barsø i Lille Bælt nordvest for Als (1991) - (EW). 39 sider.
39. Venø i Limfjorden sydøst for Thyholm (1992) - (EW). 42 sider.
40. Bågå i Lille Bælt nordvest for Assens (1992) - (EW). 55 sider.
41. Gjøl i Limfjorden nordvest for Ålborg (1992) - (EW). 41 sider.
42. Ejlinge sydøst for Æbelø ved Bogense (1993) - (EW). 18. sider.
43. Dræet syd for Æbelø ved Bogense (1993) - (EW). 19 sider.
44. Leammer i Odense Fjord ved Hofmansgave (1993) - (EW). 18 sider.
45. Kyholm i Odense Fjord syd for Leammer (1993) - (EW). 12 sider.
46. Ægholm i Odense Fjord ved Hofmansgave (1993) - (EW). 12 sider.
47. Trindelen nord for Leammer i Odense Fjord (1993) - (EW). 13 sider.
48. Holmene i Odense Fjord ved Drejet (1993) - (EW). 12 sider.
49. Fur i Limfjorden (1993) - (EW). 63 sider.
50. Piggen i Randers Fjord nord for Uggelhuse (1993) - (BL & EW). 15 sider.
51. Drætteholm ved Bogense (1993) - (EW). 13 sider.
52. Øland ved Limfjorden vest for Gjøl (1993) - (EW). 64 sider.
53. Siø mellem Tåsinge og Langeland (1993) - (EW). 24 sider.
54. Helnæs nordvest for Fåborg (1993) - (EW). 63 sider.
55. Bjørnø syd for Fåborg (1994) - (EW). 33 sider.
56. Endelave sydvest for Samsø (1994) - (EW). 78 sider.
57. Hjelm i Kattegat sydøst for Ebeltoft (1994) - (EH & EW). 33 sider.
58. Hindø i Stadil Fjord (1994) - (EW). 23 sider.
59. Store Svelmø, Græsholm og Lille Svelmø (1994) - (EW). 40 sider.
60. Årø i Lille Bælt (1994) - (EW). 56 sider.
61. Vigø i Helnæs Bugt (1994) - (EW). 22 sider.
62. Horsehoved i Helnæs Bugt (1994) - (EW). 16 sider.
63. Mejlø i Lillestrand ved Hindsholm (1994) - (BL, HT & EW). 42 sider.
64. Store og Lille Rallen ved sydsiden af Tåsinge (1994) - (EW). 19 sider.
65. Flakfortet i Øresund nord for Saltholm (1995) - (AH & EW). 19 sider.
66. Orø i Isefjorden (1995) - (EW). 84 sider.
67. Thurø ved Svendborg (1995) - (OE, HT & EW). 102 sider.
68. Kalø i Kalø Vig i Århus Bugt (2013) - (EH & EW). 88 sider

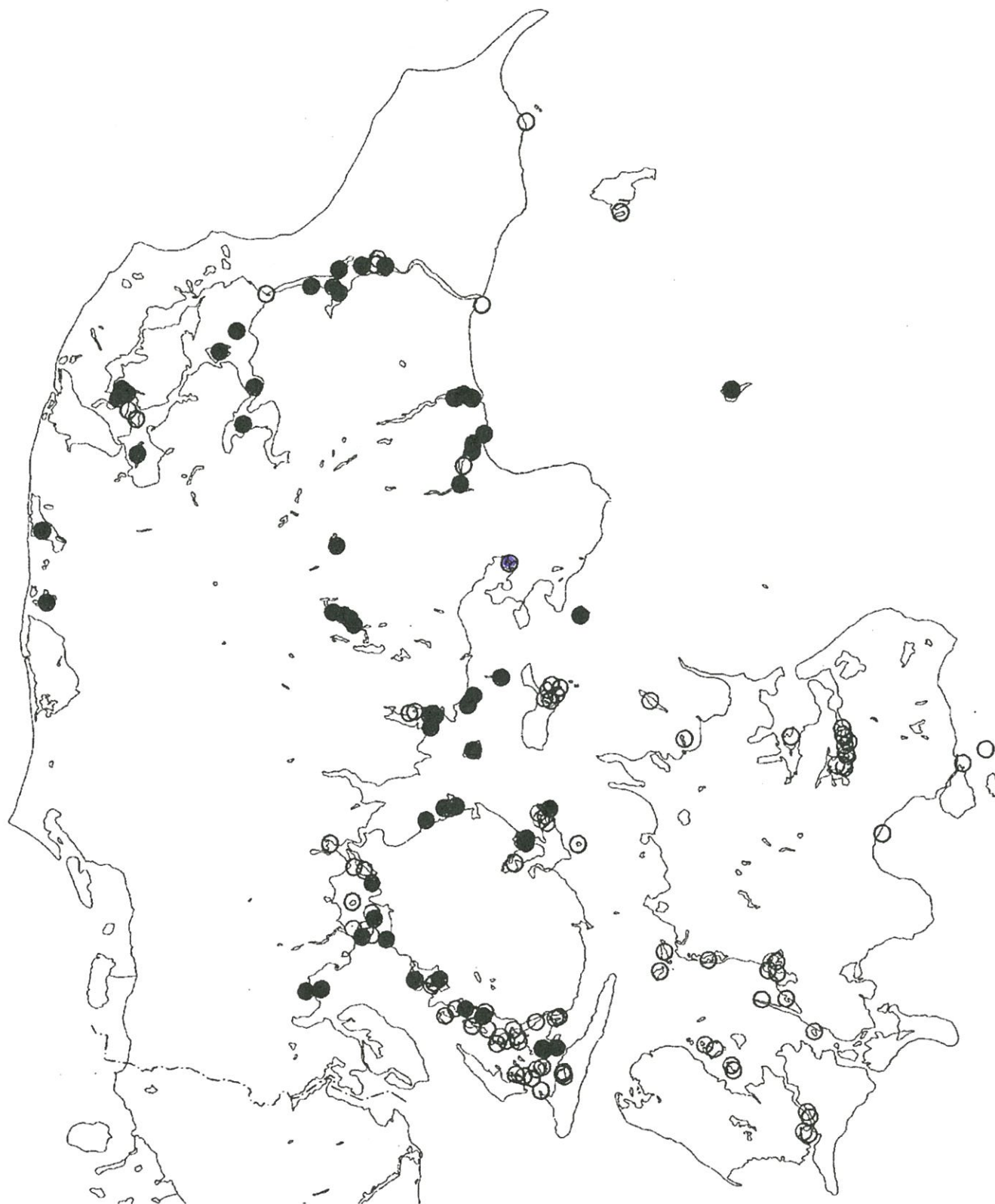
Siden 1988 er der endvidere foretaget floristiske undersøgelser - med henblik på udarbejdelse af ø-floraer - på følgende øer eller ø-grupper - regnet fra nord:

Rønnerne mellem Frederikshavn og Strandby.
 Hornfiskrøn syd for Læsø.
 Tagholme i Limfjorden mellem Gjøl og Egholm.
 Fruens Holm sydvest for Tagholme.
 Borreholm i Limfjorden nordøst for Løgstør.
 Korsholm ved Limfjordens østlige udmunding.
 Fuglholm i Limfjorden mellem Jegindø og Agerø.
 Rønland øst for Harboør Tange.
 Jegindø i Limfjorden øst for Thyholm.

Kanaløen i Randers Fjord nordøst for Mellerup.
Sejerø sydvest for Sjællands Odde.
Hevring Flak ved nordkysten af Djursland.
Begtrup Røn i Begtrup Vig på Mols.
Lindholm nordøst for Stavns Fjord ved Samsø.
Kyholm vest for Lindholm.
Kolderne i Stavns Fjord ved Samsø.
Ægholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Sværn i Stavns Fjord ved Samsø.
Mejlesholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Hjortholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Eskeholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Brokold i Stavns Fjord ved Samsø.
Køhlholm i Roskilde Fjord syd for Frederikssund.
Hyldeholm i Roskilde Fjord sydvest for Frederikssund.
Svineholm i Roskilde Fjord sydvest for Frederikssund.
Nekselø i Nekselø Bugt.
Ægø ved Hindsholm.
Enø ved Hindsholm.
Bogø ved Hindsholm.
Vejlø ved Hindsholm.
Vejlø Kalv ved Hindsholm.
Lilleø i Roskilde Fjord vest for Jyllinge.
Jyllinge Holme i Roskilde Fjord vest for Jyllinge.
Trekroner ved udmundingen af Københavns Havn.
Eskilsø i Roskilde Fjord sydvest for Jyllinge.
Studeholm i Roskilde Fjord syd for Eskilsø.
Blak i Roskilde Fjord sydøst for Eskilsø.
Elleore i Roskilde Fjord nord for Roskilde.
Sivholm i Kattinge Vig nordvest for Roskilde.
Hesteholme i Kattinge Vig nordvest for Roskilde.
Ringøen i Kattinge Vig nordvest for Roskilde.
Kidholme i Kolding Fjord vest for Skærbæk.
Ølseagle Revle i Køge Bugt.
Tornø i Odense Fjord.
Romsø i Store Bælt.
Fænø i Lille Bælt.
Fænø Kalv vest for Fænø.
Brandsø i Lille Bælt.
Linderum i Lille Bælt nordvest for Årø.
Bastholm i Lille Bælt nord for Årø Kalv.
Græsholm i Lille Bælt sydvest for Bågå.
Småholme i Lille Bælt nordvest for Årø Kalv.
Agersø i Store Bælt sydvest for Skælskør.
Ormø i Holsteinborg Nor øst for Glænø.
Glænø sydøst for Skælskør.
Gavnø syd for Næstved.
Enø ved Karrebæksminde sydvest for Næstved.
Omø i Store Bælt sydvest for Agersø.

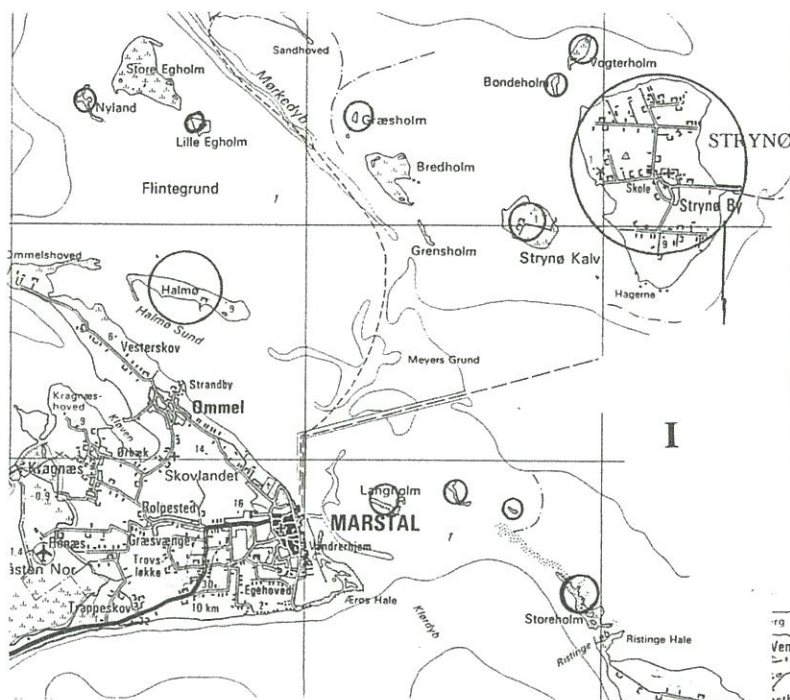
Dybsø sydøst for Enø.
Illum i Helnæs Bugt nordvest for Fåborg.
Knolden ved Horne Land.
Avnø nordvest for Vordingborg.
Knudshoved nordvest for Vordingborg.
Kidholm sydøst for Fåborg.
Lyø sydvest for Fåborg.
Kidholm i Thurø Bund sydøst for Svendborg.
Iholm i Svendborg Sund sydvest for Svendborg.
Masnedø ved Vordingborg.
Avernakø sydøst for Lyø.
Skarø vest for Tåsinge.
Flæskholm øst for Avernakø.
Grydholm nord for Drejø.
Græsholm nordøst for Drejø.
Drejø sydvest for Skarø.
Hjelmshoved nordøst for Hjortø.
Mejlholm øst for Hjortø.
Odden sydøst for Hjortø.
Skalø i Smålandsfarvandet nordvest for Fejø.
Fejø i Smålandsfarvandet.
Lilleø i Smålandsfarvandet nord for Askø.
Askø i Smålandsfarvandet nord for Bandholm.
Halmø øst for Ærøskøbing.
Langholm øst for Marstal.
Storeholm ved Ristinge på Langeland.
Vogterholm nord for Strynø.
Bondeholm nordvest for Strynø.
Nyland nordøst for Ærøskøbing.
Græsholm nord for Marstal.
Lille Egholm nordøst for Ærøskøbing.
Buddiken nord for Marstal.
Strynø sydvest for Rudkøbing.
Bredholm vest for Strynø.
Kueholm i Lindelse Nor.
Strynø Kalv vest for Strynø.
Bukø i Lindelse Nor ved Langeland.
Eskilsø i Lindelse Nor ved Langeland.
Langø i Lindelse Nor syd for Rudkøbing.
Lindø i Lindelse Nor syd for Rudkøbing.
Kværnen i Lindelse Nor ved Langeland.
Kalvø i Guldborgsund syd for Nykøbing Falster.
Lilleø i Guldborgsund sydvest for Kalvø.
Kejlsø i Guldborgsund sydøst for Lilleø.
Christiansø ved Bornholm.
Frederiksø ved Bornholm.

Alle oplysninger om plantefund fra disse øer har stor interesse

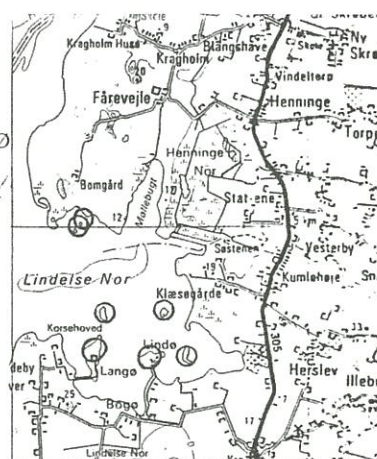

● : Øer, for hvilke der er udarbejdet floralister.

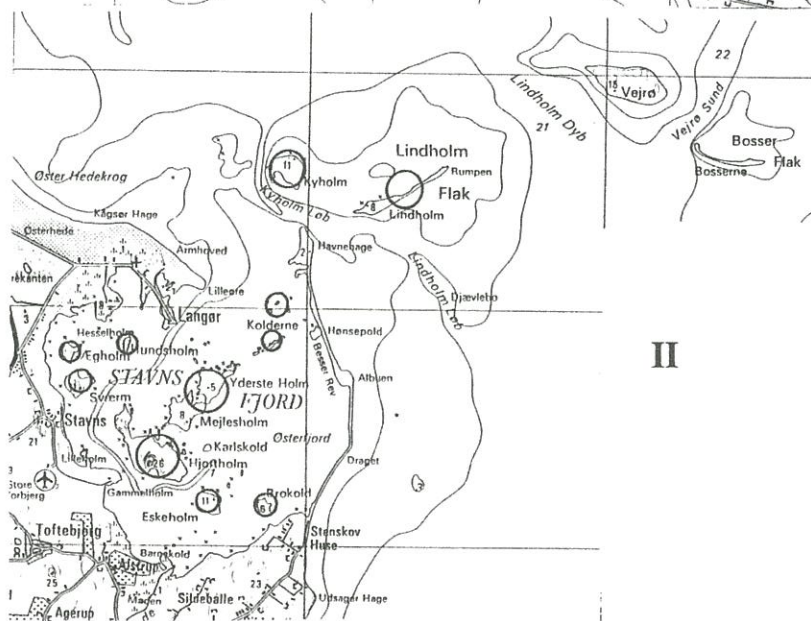
○ : Øer, for hvilke floralister er under udarbejdelse. I øvrigt henvises til de 3 foregående sider og til kortet næste side.

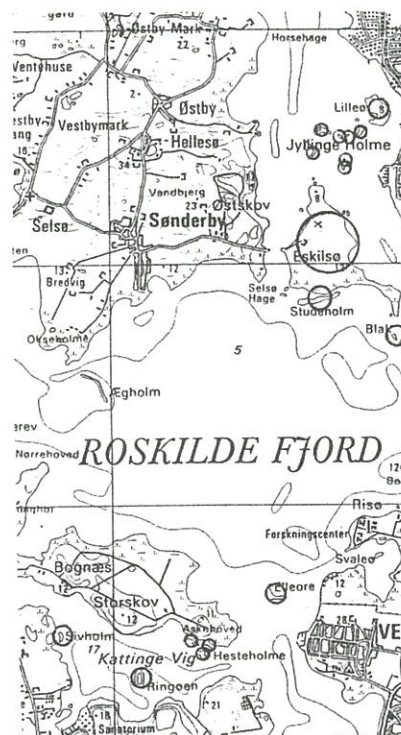
I

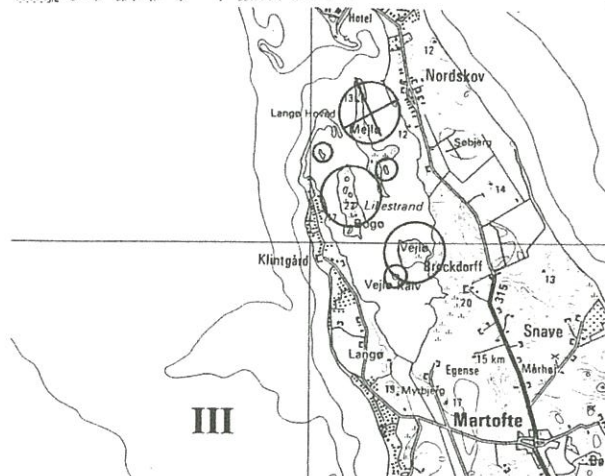
IV

II

V

III

Detailkort over påbegyndte og afsluttede ø-floraer i 5 områder med tætliggende øer. Alle øer er mærkede med en cirkel af forskellig størrelse. Hos de færdige er der i cirklen tegnet et kryds.

I: Området nord og øst for Ærø.

II: Stavns Fjord ved Samsø.

III: Lillestrand ved Hindsholm.

IV: Lindelse Nor ved Langeland.

V: Roskilde Fjord.